

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322 U. T. 59 - 3667

Buenos Aires, 6. oktobra 1934

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—; Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečnoCOREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA

FRANQUEO PAGADO

Concesión 1551

Naseljevanje v Južni Jugoslaviji

V številu 2. "Izseljeniškega vestnika" čitam pod "Kaj delajo naši ljudje po svetu?", o takih, ki bi radi se naselili in poceni prišli do zemlje po južnih krajih Jugoslavije.

Ker sem podpisani naseljen že tretje leto v okolici mesta Uroševac (Kosovo) in kot dober poznavalec tukajšnjih razmer, se usojam cenj. interesentom podati na tem mestu sledeče:

Ob glavni cesti Uroševac—Gnjilane je mnogo vasi, v katerih gospodarijo še Arnavti z jako dobro zemljo, lepimi legami prikladno za gojenje vinogradov, sadovnjakov, umevno tudi za pridelovanje žita, ki daje na hektar približno od 20—30 q jako lepe pšenice, rži ali ječmena. Omeniti moram tudi, da krompir, fižol in sploh vsi drugi poljski pridelki odlično uspevajo. Ravno pred kratkim se je naselilo v selo Sojevo, 5 km. od mesta Uroševac, 8 družin iz Primorskega. Ti so jako poceni kupili posestvo od Arnavtov. Ta slučaj upliva sedaj tudi na druge Arnavte, da naravnost silijo v prodajo svojih zemljišč, da bi se čimprej izselili v Azijo. Gelde cen naj navedem le en slučaj izmed onih 8 družin. Posestvo sestojede iz hiše, gospodarskega poslopja iz zemlje vobsegu 15 há, to je njive, travnikov in gozda obraščenega s hrastovim drevjem, je družina dobila vse skupaj za 32.000 din. Ker je bilo omenjeno posestvo prodano po setvi, je umevno, da je cela žetev pripadala kupecu. Pripomnim, da je bilo na omenjenem posestvu v jeseni obsejanega 5 ha zemlje. Ako bi dal 1 ha samo 20 q žita, bi bilo skupno 100 q žita. Iz tega razvidimo, kako ugodna je bila ta kupčija. Seveda v poštev pridejo tudi ostale razorane njive, ki služijo za druge poljske pridelke; kot koruzo, krompir, fižol itd. Posestva pa so različna, kakor povsod, so večja in manjša, vsa pa po zelo ugodnih cenah. Glede zdravstvenih razmer se je večkrat pisalo, da vlada tukaj malarija itd. Toda to ni res. Z več člansko še nedoraslo družino sem tu naseljen že 3 leta, pa nisem doživel še najmanjšega slučaja malarije v svoji družini. Nasprotno podnebje je tu zdravo, sveži planinski zrak, zdrava pitna voda in tudi zadostno padavin. Vse to so dejstva, ki govorijo proti takim boleznim.

Z iskreno željo, da bi se semkaj naselilo čimveč slovencev, sem iz prijaznosti z eventualnimi vprašanji vsakomur na razpolago.

Z odličnim spoštovanjem: Josip Ličen, Livada pri Slatini p. Uroševac.

Na podlagi teh podatkov, je neki naš ugledni Primorski rojak, ki je naročnik S. T. in se ima namen naseliti kje v Jugoslaviji, pisal Josipu Ličen, in ta mu je odgovoril sledeče:

Cenjeni rojak!

Na Vašo željo, hočem Vam pojasniti le glavno Vaših vprašanj, toliko, da Vam bo lažje razvideti cel položaj, oziroma način naseljevanja tukajšnjih krajev.

Kakor čitam in čujem o veliki današnji krizi po vsem svetu, razvidim, da v tukajšnjih novih krajih vlada še izvanredno blagostanje naroda. Da govorim resnico, se bode prepričali, če pridete sem, kot so se prepričali novodošli naši Primorci. Zato pa iz sočutja do vseh naših, ki se nahajate v tujini, iskreno priporočam, da ne zamudite prilike, ki se Vam skrajno nudi. Kako in zakaj se Vam prilika skrajno nudi spoznati bode, ko Vam pojasnim razmere.

Ker so Arnavti po večini pripravljeni, da se izselijo iz svojih zemljišč in tako ostane prostor, da se skupno naselimo. Ne bomo se ozirali na oddaljenost šole, zdravnika, železniške po-

staje, oddaljenosti od mesta itd. Ne bomo se ozirali na slabe poti, oddaljene vasi itd., temveč porabili bomo priliko tako, da bomo imeli vse pri rokah, šolo, zdravnika, lepo cesto, železniško postajo, mesto itd. Kakor sem se (na željo, da se naseli naša bližnja vas s Slovenci) potrudil, hočem tudi nadalje iskreno se potruditi za vsakega, ki ima popoln namen sem se naseliti. Glede vročine ter mraza, tukajšnja klima sploh, povdarjam, da ni za naše ljudi popolnoma nič nevarna, je slična naši v vipavski dolini.

Število naših priseljencev se stalno večja in upam, da v kratkem času se bo število še povečalo. Do sedaj nas je enajst družin in smo vsi v bližini eden drugega.

Ni treba dvomiti o kraju, da je močvirnat ali da je podvržen poplavam, kakor se vse to dogaja na Kosovem polju. Tega tukaj ni. Poglejte zemljevid. Tukaj ni Kosovo, temveč Murava. Reka Murava se izliva dve uri daleč od nas. So tudi manjše reke in potoki, ki služijo za namakanje zemljišča. Posebne važnosti za namakanje ni, ker zemlja je zelo odporna proti suši.

Posestva so kakor povsod različna tudi tukaj; so mala in velika obstoječa iz večjih parcel. Dobijo se pa tudi posestva v enem kompleksu. Zemlja za obdelovanje je zelo lahka, da se jo orje prav lepo tudi s kravami. Dobi se pa tudi takozvana "smolnica" ali ikra, katera je pa bolj težka. Rodni pa sta obe.

Cena živini ni visoka. Krave dobite po želji, od 400 dinarjev do 1000 dinarjev prav lepe. Vole par dobite od 800 do 1500 dinarjev.

Posestva se dobijo z odrastlim gozdom kakor tudi z malim ali brez gozda. Hiše imajo nekateri prav lepe in velike, samo to je, da sistem turških hiš nam ne ugaja. Treba jih je na zunaj nekoliko preurediti. Zida se po vaseh večinoma z mrtvo opeko, ki zelo dobro služi. Zid mrtve opeke je zelo odporen proti vročini in enako tudi proti mrazu. Imenovano opeko si ljudje sami delajo in jih popolnoma nič ne stane. Dobi pa se tu pečen material in to prav v bližini imamo opekarno, ki izdeluje različen material. Kamen se tudi dobi.

Prodaja kmetijskih pridelkov je zelo prikladna. Sejem oziroma velik trg imamo vsako soboto v mestu. Tam vse prodate in kupite kar želite. Cene žitu so različne. Takoj po mlatvi se proda od 80 do 100 din. q. Pozneje poraste cena tudi na 200 din. kvintal. Ječmen, oves, rž, koruza, to gre vse ene cene in sicer od 50 do 100 din. q. Fižol od 100 do 200 din. q. Krompir od 50 do 200 din. q. Ker smo trtorajci in je zemlja tukaj zelo prikladna za gojenje vinograda, bomo zmanjšali obseg sejanja žita in bomo sadili trto, ki nam bo dala mnogo več dobička. Cena namiznega grozdja je do 4 din. kg. Istotako se tudi vino drago proda.

Davki niso posebno veliki, in tudi niso na

vse naloženi kakor v Italiji. Obvezani smo na trojen davek in sicer na državni, banovinski in občinski. Drugega ne poznamo.

Pristojbina za prepis, ter drugi stroški, kolikor jaz poznam so tile: 5% od kupnine potem so še neki mali občinski stroški, posebnosti pa le ni.

Ker sem preobložen z različnim poslom, sem Vam opisal tukajšnje razmere kolikor sem mogel. Vem, da bi vsak raje prišel do natančnejšega prepričanja in pojasnila. To seveda pa ni preveč laško, posebno ne za Vas oddaljene. Zato sem se odločila, da odkritosrečno pokažem cilj vsem, ki bi se želeli naseliti v te kraje. Priporočam nakup posestva in naselitev čimprej mogoče. Čimprej pridete do tega, tem bolje, ker prodajalce posestev le odlašam, naj še malo počakajo, ker še vedno mislim, da se bo dovolj naših ljudi priglasilo. Ker so prej omenjeni naši naselili že skoro celo vas, kar je tudi najbolje, istotako se nudi prilika tudi Vam, da veste. Dobro bi bilo, da se v Vaši bližini sponaselite skupno vas in to v bližini mesta, blizu razumete med seboj vsi, ki imate namen do priselitve in da jih pride vsaj nekaj sem kmalu, da se lahko pogodite za posestva. Prilika je tako zelo ugodna in bi bilo nevarno, da bi bilo prepozno jo uporabiti, ker različni narodi prihajajo sem vsak dan za nakup posestev. Posestva se kupujejo po denarni možnosti posameznika, od 20.000 do 300.000 din.

Ker so tukaj mnogoštevilne prilike za naselitev naših ljudi, poskusite priobčiti to moje pismo v "Slovenskem tedniku" v Buenos Airesu. Ob enem prosim, naj bi to pismo odgovarjalo vsem, ki se nahajajo v Argentini. Velika težkoča bi bila zame, vsakemu posamezniku odgovarjati na njegove želje.

V upanju, da se boste pridružili naši novi slovenski naselbini več številno in si tako zagotovili boljše bodočnost, kličem vsem skupaj, Srečno svidenje.

RUSKA EVOLUCIJA

Sovjetski najvišji oblastni komite je objavil v dekretu, ki določa legalne državne volitve, da bo tisočim Kulakov in njihovim družinam, ki so tekom pet let pridno delali, svobodna vdeležitev k volitvam. Posebno bodo odlikovano oni Kulaki, ki delajo v rudnikih zlata in platina, ti bodo lahko volili že, če so 3 leta pridno delali.

Nadalje ima dekret posebna določila glede družinskih članov Kulakov, katerim se bo tudi dovolilo k volitvam, če tega ne prepovedujejo kaka posebna določila.

Ta dekret se smatra za največjo evolucijo na socialnem polju, ker vrača državljanske pravice tisočim izobeženih. Volitve bodo na način, kot jih imajo v Angliji ali Združenih državah, samo da slonijo na povsem drugem pravičnejšem temelju. Prva faza teh volitev bodo občinske volitve, sledite bodo deželne in volitve v raznih sovjetskih državah in na zadnje bodo

volitve državnikov, ki bodo vodili sovjetsko Unijo.

Kongres sovjetske Unije se bo otvoril 15. januarja. Volilcev bo nad 90 milijonov.

Ta vest nas je prijetno iznenadila. Prvič raditega ker pripadamo tudi mi tistemu velikemu narodu, ki se sredi svetovne kapitalistične polomije mogočno dviga ter razvija in drugič, ker so tudi naše socialne težnje po podobnem kolektivnem gospodarstvu, ki edino more nuditi blagostanje vsem ljudem.

Prav pred kratkim so pisali nekateri časopisi, ki jim je pač na tem, da ljudem lažejo, da ni nobene razlike med diktaturami Mussolinija, Hitlerja in Stalina. Temu najbrže niti oni ne veruje, tem manj pa mi ko vidimo kje je ljudsko blagostanje in ni brezposelnosti. Je popolnoma resnično, kot smo čitali v obrambi uglednega argentinskega odvetnika dr. Peco, ki je bil ravno te dni odstavljen vsled svojega pravicoljubja, kjer pravi, da je treba rusko diktaturo močno razlikovati, ker je v prid ponižanim in tlačanim, medtem ko so fašistične v prid privilegiranim.

Toda diktatura je vsaka krivična, četudi je v prid množicam. Človek je v bistvu miroljuben in ljubi svobodo, ki mu je zajamčena na temelju demokratične ustanove.

Danes lahko s ponosom rečemo, da naš veliki bratski narod tam na Severu je stopil ne samo na pot gospodarskega razvoja temveč tudi kulturnega. Dokazal je da nakrtiljuje vse druge še tako demokratične države, ker delavske zaščitne ustanove, so brez dvoma dosedaj sama v Rusiji na tem svetu.

Je sicer razumljivo, da komunistična stranka ne bo smela še precej časa popolnoma izpuščati vajeti, ker bi se znalo dogoditi, da bi ruski narod zopet pedel v nekdanjo letargijo. Popolna zmaga nad privatnim kapitalom bo dosežena še le tedaj, ko zraste nova porevolucijska generacija in bo sprejela vodstvo velikega ruskega naroda. To bo tudi največinkovitejša propaganda za ostali svet, ki bo brez dvoma sledil ruskemu zgledu.

Nič manj podžigalno in vzpodbujevalno ne upliva pristop Rusije v Družbo narodov. Dosedaj je bila Rusija od ostalega sveta takorekoč izobčena, kar je brezdvoma močno uplivalo, da se ni še hitreje in močnejše razvila. Sedaj pa bo vse to odpadlo in ruski narod se bo s podvojeno silo posvetil doprinesli civiliziranemu svetu dokaz o svoji zrelosti za obstoj in vzgled delavstvu celga sveta.

Delavsko gibanje v Franciji

Pričakuje se, da bo v tem mesecu pričelo intenzivnejše delovanje delavskih zvez in to posebno v smislu združitve velikih francoskih sindikalnih organizacij, v skupno delovno fronto.

Znano je, da obstojata na Francoskem dve veliki delavski organizaciji sicer Generalna konfederacija dela, ter Generalna konfederacija unitarskih delavcev slednja dosedaj stoječa na podlagi III. Internacionale. Pogajanja za združitve teh organizacij so se bila pričela že pred 3 meseci, vsled pa v Franciji tradicionalne dobe počitnic, so se ta pogajanja zavlekla, katera mislijo sedaj pospešiti z odstranitvijo še obstoječih zaprek.

Naglašajo poročilo, da te zapreke, ki se kažejo, kot da bi bile pomembne, so v bistvu ma-

lenkostne in da ako pokažejo merodajni činitelji dobro voljo bodo kmalu premagane.

V glavnem se gre, da pristopi vse delavstvo v že staro francosko sindikalno organizacijo Generalne konfederacije dela.

Bojazen stavke v valeskih premogokopih odstranjena

Cardiff. Po večtedenskih pogajanjih se je posrečilo, za 1. oktober napovedano stavko od 130.000 rudarjev preprečiti. Delavstvo se je zedinilo sprejeti predlog, da se vprašanje reši potom razsodišča. Ker se je vprašanje rešilo potom glasovanja, se naznanja iz privatnih virov da je bilo 67.000 glasov za rešitev v gori navedenem smislu, medtem ko je bilo 14.000 proti.

Generalna stavka v Španiji

Madrid. Takoj ko se je poznala nova lista ministrov, kateri pripadajo v pretežni večini desničarskim strankam je bila proglašena generalna stavka. Španija živi v tem momentu historične dneve, ker bo morala pasti odločitev za ali proti republiki.

Kako smer zavzemajo tam prilike se jasno razvidi, v zadnjem odloku vojnega ministertva, kjer se določa, da nekateri generali, ki so podpirali režim Prima de Rivera, so zopet sprejeti v vojsko.

Vidi se pa da delavske in republikanske stranke, se ne bodo kar tako udale in bodo vso moč uporabile, da rešijo demokratsko republiko. Katalonija, nji na čelu Barcelona, se že danes lahko računa da se bo največ upirala desničarski reakciji, ter se mora pričakovati da izbruhne pravecata državljanska vojna.

Zadnje vesti iz Španije javljajo da je v provinci Asturja prišlo do velikih izgledov stavkajoči so namreč napadli Civilno stražo, vlada je odposlala ojačenja. Kraji Eibar in Sardel so v rokah insurgentov. V Madridu o priliki menjave straže pred palačo predsednika so oboženi civilisti streljali na stražo in ubili 4 vojake. V bivaliških dveh konservativnih politikov so biel vržene bombe. Rudarji rudokopa Elguera so napadli policijo.

Company gobernador Katalunije je obljubil da bo z vsemi sredstvi branil demokracijo.

V Madridu in Barceloni je generalna stavka popolna.

Lerroux novi min. predsednik je proglasil vojno stanje v Asturji, ter ima polnomoč proglasiti to stanje v celi državi.

Nemčija skuša pridobiti Italijo

Krožijo vesti da je Hitler predlagal Mussoliniju, da za dobo 10 let bo Nemčija garantirala samostojnost Avstrijske republike.

Hitler upa s tem korakom uničiti glavno točko zbližanja med Francijo in Italijo, ter takorekoč onemogočiti ta predvidevani sporazum.

Glede Čehoslovaške razširjajo, da bi bila razdelitev te države med Nemčijo Poljsko in Ogrsko, tudi ena točka za sporazum med Italijo in Nemčijo. Ker Italija bi zopet pridobila zgubljeni upliv na Ogrsko in bi se združila temu bloku centralnih držav.

POSET JUGOSL. KRALJA FRANCIJI

Marsilja. Tu obveščajo, da dospe prihodnji terek, jugosl. vladarska dvojica na krovu jugosl. vojne ladje. Oddelek francoske zračne

flotilje bo spremljalo jugosl. ladjo, od vstopa v francosko vodovje.

Francoski zunanji minister Barthou ter minister Pietri bodo sprejeli kraljevski par v Marsiljo, ter ga spremljali na potu v Pariz kjer bodo 10 oktobra dospeli. Že ta sprejem znači veliko pomembnost, ki ga hoče francoska vlada dati temu posetu.

Med raznimi svečanostmi, se bodo vršila pogajanja in posvetovanja vseh vprašanj tičečih se skupnih interesov med Francijo in Jugoslavijo. Pričakuje se, da poset bo odločilen glede jugosl. zunanje politike, ker ako Francija ne bo hotela dati zagotovila glede Jadranske obale in tudi finančno pomoč, se bo Jugoslavija orijentirala drugam.

OKNO V SVET

Angleška Delavska zveza proti vojni

Na kongresu te zveze je govoril predsednik razorožitvene konference Henderson, ter slikal prizadevanje Družbe narodov za doseči razorožitev.

Hvalil je angleško Delavsko stranko katera je naglaševala na tem kongresu potrebo, da Družba narodov mora preprečiti vsako vojsko.

Predsednik Delavske stranke je stavil na glasovanje vodilne smeri stranke v vprašanjih vojske in mira, katere so bile odobrene z 1.519.000 glasov proti 673.000.

V slučaju vojske mora točasni predsednik stranke, takoj vpoklicati zborovanje stranke, da se napove generalno stavko.

Reval. President Estonske Paets je vpostavil diktaturo, ter je razpustil parlament isto tako se je prepovedalo časopisju kritizirati vladne ukrepe in komentirati govore, ki so jih v zadnjem času držali poslanci opozicije.

Dunaj. Akcija Habsburžanov se širi. Tri nove občine so imenoval Ottona za častnega člana, tako da je sedaj že v 300 občinah imenovan. Habsburžani se pogajajo z vlado, za posestva, ki naj bi se jim vrnila, kadar bo vlada preklicala dekret od leta 1919, s katerim so bili izgnani.

Bolgarija

Sofija. Od 123 vojakov, katere je vojno sodišče sodilo, pod obtožbo, da so bili v zvezi z ekstremistično zaroto, je obsojenih 11 na smrt, 70 so obsojeni od 1 do 12 let in 42 pa je puščenih na svobodo.

Moskva. Sovjeti so odločili, da se obdavčijo s 200% več, prvotnega davka na zemljo vsa individualistična posestva, vsled tega ker se je dognalo, da je bila sabotaža pri oddaji žita.

Moskva. V delu stoječa podzemeljska železnica tukajšnjega mesta, je nastal požar. En inženir in en delavec, ki so poskusili požar ugasniti so prišli ob življenje. Požar je nastal valed kratkega toka.

Washington. Tukajšnji sovjetski poslanik Trojanovski odpotuje v Moskvo, da referira glede vprašanja ruskega dolga Severnim državam. Medtem so se preložila viseča pogajanja o tem vprašanju na čas ko se vrne imenovani poslanik.

Moskva. Svetovni kongres od Komintern je prenesel za nedoločen čas. Informirani krogi so izjavili, da ni bilo še vse pripravljeno za

ta kongres, ter da se ga bo obdržalo, v prvi polovici prihodnjega leta.

Moskva. Novi nemški poslanik grof pl. Schu-
lenburg je prispel semkaj. Sprejet je bil od
osebja nemškega poslanstva ter od šefa proto-
kola Sillo, od komisarijata zunanjih zadev.

Moskva. Sovjetske oblasti pripravljajo velik
načrt Amursko železnico spopolniti, spričo pro-
daje Vzhodne kitajske železnice. Amurska že-
leznica bo edina zveza Rusije z Vladivostokom,
ki teče vedno po ruskem ozemlju.

London. Tu se mnogo razpravlja glede ita-
lijanske prepovedi izvoza živega srebra. Se
spravlja to prepoved v zvezo z oboroževanjem,
ker je znano, da se živo srebro uporablja v
svrhu izdelave vojnega materijala.

Italija prideluje 30% vsega živega srebra,
Španija 45%, tako da je sedaj zaprt eden naj-
večjih dobavnih trgov. Vsepovsod se odpirajo
zopet stari že opuščeni rudniki, tako je Fran-
cija potrojila delo v 3 malih rudnikih Alzaci-
je, Nemčija je zopet otvorila rudnik, ki je bil
zapuščen že pred 100 leti. Rusija je otvorila
nov rudnik, ki bo dajal 3000 steklenic letno.

Cena tega minerala je pa v enem letu posko-
čila od 9 šterlin na 11 $\frac{3}{4}$.

Vse to je v zvezi z mrzličnim oboroževa-
njem evropskih držav.

Rim. Poslanik Abesinije dementira vesti, ki
bi hotele zrušiti prijateljske zveze z Italijo.
Češ da Abesinija se pripravlja napasti itljan-
sko kolonijo Eritreo. Iz druge strani pa, da pri-
pravlja Italija vojaško ekspedicijo v Abesi-
nijo.

Milan. Italjanske oblasti so izgnale iz Mila-
signalaasvillistnico aoi aoi aoi aoi aoi aia
na poročevalca nemškega poročevalnega urada
Viljema Bianchi. Držali so ga zaprtega 24 ur,
ter so ga izpustile in mu naložile zapustiti Ita-
lijo tekom 24 ur. Oblasti so izjavile, da dotič-
nik se ni v nič prekršil, toda korak se mora
izvršiti iz vzrokov razuma.

Madrid. Ministerstvo Samper-ja je odstopilo
in predsednik republike Alcalá Zamora je za-
prosil vodjo radikalov Lerroux-a, naj poskusi
sestaviti novo ministerstvo. Lerroux je takoj
započel s sestanki z raznimi voditelji parla-
mentarnih strank, ter upa v kratkem sestaviti
ministerstvo slično onemu, ki je odstopilo. Le-
vičarske stranke zahtevajo nove volitve.

Bukurešt. Vsled demisije rumunskega mi-
nisterstva je sestavil Tatarescu, bivši minister-
ski predsednik novo ministerstvo v katerem
pa ni več znani rumunski minister zunanjih za-
dev Titulescu, kateri baje noče prevzeti to me-
sto, ker se mu ni dalo prosto roko v vodjenju
zunanjih zadev. Začasno bo obdržal Tatarescu
tudi zunanjo ministrsko listnico.

Krakovo. Brzovlak Dunaj—Varšava je za-
del v stoječi brzovlak Krakovo—Gđinja. Be-
ležijo dosedaj 12 mrtvih, 27 težko ranjenih in 75
od Krakovega vsled megle. Brzovlak Krakovo-
lahko ranjenih. Nesreča se je zgodila 20 km
Gđinja je stal na progi ker je našel pot zaprto,
medtem ko vlakovodja brzovlaka Dunaj—Var-
šava ni zapazil svarilnega signala in tako zavo-
zil z brzino 60 milj v stoječi vlak.

Moskva. V Uralih so našli 8 kg težko kepo
zlata. V zadnjih mesecih so 6 kep zlata našli, ki
so tehtale od 200 do 900 gramov.

Moskva. S začetkom prihodnjega leta se bo
zopet otvoril direktni železniški promet med

Rusijo in Rumunijo. Ta promet se ni od leta
1918 več vršil.

Falkestone. Angleško poštno letalo ki je le-
telo na progi London v Paris je padlo v bližini
tega mesta v morje. Pilot in 6 potnikov so se
ubili. Ostanki letala plavajo na vodi. Mrtvece
so spravili na suho.

Paris. Vladni krogi dementirajo, da bi se dr-
žavni denarni zavod vdeležil s 2000 miljoni k
bodočemu italjanskemu posojilu. Ne izključu-
jejo pa vdeležitev francoskih privatnih bank.

Tu imamo ključ velikega prijateljstva Duce-
ja k Franciji, mož rabi sovdeke! (Op. ured.)

Varšava. Grof Potocki je vse svoje premože-
nje v vrednosti od 60 milijonov zloty zapustil
državi. V svoji oporoki nalaga državi dolžnost
vporabiti podarjeno za boj proti raku in je-
tiki.

Chicago. Znani sleparski finančnik Insull
katerega se obdolžuje da je poneveril okoli 143
milijonov dolarjev, je postavljen pred Zvezni
sod, kjer se bo moral v družbi s svojim sinom
in 15 drugih oseb zagovarjati.

Rim. Italija je prepovedala izvoz živega sre-
bra, v bilo koji formi.

Paris. Pomorski krogi razpravljajo že danes
o hitrosti bodočega parnika "Normandie", ka-
teri bo večji od angleškega "Queen Mary", ter
upajo, da bo ladja Normandie vsled njene kon-
strukcije hitrejša nego angleška, čeravno bo
imela šibkejšo stroje.

Paris. Znani bivši caristični minister Koko-
loff je napravil samomor. Imenovan je bil več-
krat minister v carskih vladah in tudi v vladi
Denikina. Imel je 72 let, in je kljub veliki sta-
rosti, do zadnjega delal kot navadni delavec v
tovarni avtomobilov Renault.

Paris. V taborišču Belogardistov v bližini
"Champ Elysees" je eksplodirala bomba, ki je
mного materjalne škode napravila. Človeških
žrtev ni bilo.

Paris. Tukajšnji "Matin" poroča, da vse one
vesti o Trotzkyju so izmišljene in da se Trot-
zky na žalost še nahaja v Franciji.

Carigrad. Znamenita tukajšnja mohamedan-
ska cerkev "Hagi Sofia", bivša krščanska ka-
tedrala, bo spremenjena v muzej.

Angora. Javlja se da predsednik Turške

republike Kemal se poroči z eno sester alban-
skega kralja Zogu, ter da bo Zogu v kratkem
dospel semkaj. Pri tej priliki, se bo Albanija
priključila Balkanskemu paktu, s tem se bo
podvrgla vplivu turško-jugoslovanskem vodstvu
na Balkanu.

Jugoslovanske vesti

V nedeljo 30. m. m. se je jugoslovanski kralj
pripeljal v Beograd iz poseta ki ga je napravil
bolgarski prestolici.

Javno obvestilo ki se bavi s tem posetom
ne omenja nič Balkanskega pakta, le bratsko
sorodnost med jugoslovanskim in bolgarskim
narodom, ter naglašja upanje da bo kmalu bol-
garsko-jugoslovanska meja odprta medsebojni
trgovini.

Beograd. Neki 105 letni starki, so po 93 letni
oslepelosti vrnil v operacijo vid. Ko se je vr-
nila v rojstno vas je izjavila, da se je v tem
času malo spremenilo, le da so ji umrli vsi
znanci. Poročilo pravi, da je velika ljubitelj-
ca rakije.

Jugoslavija in Italija

Vodijo se pogajanja, da bi se incident, ki
je nastal vsled tega ker so jugoslovanski časo-
pisi smešili italjansko vojsko v času vojne, na
način rešil, da bi jugoslovanska vlada izjavila
da ne odobruje način pisanja jugosl. časopisja.

Da bi se stvar na ta način rešila posreduje
in celo upliva Francija, ki bi rada videla, da bi
se prišlo do sporazuma med temi državami, ker
je to bistveni del, za sporazum med Francijo
in Italijo.

Celo govore, da so se sporazumele vlade, v
kakšnem smislu in načinu, bi jugosl. vlada to
objavila.

V zvezi s tem incidentom je tudi pripisati
odklonitev italijanske Zveze bojevnikov priso-
stovovati nekemu mednarodnem kongresu bo-
jevnikov, vsled tega ker jugosl. Zveza bojev-
nikov ni hotela v časopisju, odstopiti od svo-
jega mnenja glede italjanske vojske.

Pripomnimo k tem vestem o teh posredova-
njih za zblizanje med Italijo in Jugoslavijo,
da bodo taka diplomatsko zblizanja malo ko-
ristila, dokler se ne bo nehala trpinčenje Jugo-
slovanov v Julijski Krajini.

NAJHITREJŠE POŠILJANJE DENARJA

brez prošnje in pod najboljšimi pogoji, točno in zanesljivo.

Za hranilne vloge

Prodajamo šifkarte

varnost in najboljše obresti

po brezkonkurenčnih cenah

NE DELAJTE NIČESAR

brez, da ste se prej posvetovali z

Vašim starim PRIJATELJEM

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bm. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

Uradujemo od 8.30 zjutraj do 7 zvečer. Ob sobotah do 12.30

ARGENTINSKE VESTI

KONFISKACIJA YERBE

Mestni kemični urad je izdal naznanilo, da je našel v galponih postaje Lacroze na Chacariti 280 vreč storžev od yerbe, namenjene enemu tukajšnjemu mlinu.

Te vreče, ki so tehtale 12.800 kg niso vsebovale niti lističa imenovane yerbe.

V istem skladišču se je našlo drugo partijo 27 vreč, ki so vsebovale le malenkost yerbinih listov.

Navedene partije so se zažgale v pečeh za smeti na Chacariti.

Po raznih prodajalnah se je konstatiralo, da je bilo slabo blago stavljeno v prodajo v cilindrih z prvovrstno znamko.

Vsled tega je ta urad pospešil da mestni svet odobri predloženo novo naredbo o kontroli tega blaga. Naredba predvideva znatne zaščitne ukrepe za konsumenta.

KONGRES

S zadnjim dnem minulega meseca je zakonodajna zbornica končala svoje redno zasedanje.

Toliko visoka kakor nizka zbornica, posebno zadnja, so kakor še nikoli hitele, da uporabijo zadnjih 48 ur za spremeniti razne, že delj časa, čakajoče načrte v zakone.

Toda najvažnejši predlogi ki jih je predložila opozicija, so ostali še nadalje nerešeni.

Centralna vlada je pa odredila da se vpokliče kongres na izvanredno zasedanje dne 17. t. m., v glavnem da se reši državni proračun in novi načrt izjednačenja notranjih davkov.

Predloženi proračun sliči z malimi izjemami lanjskemu.

AVTOMOBILSKA TEKMA V RIO DE JANEIRO

Braziljanski tekmeec Correa da Silva je prevozil progo 279 km v 3 urah 56 minut 23 sekund, z povprečno brzino 70 km na uro, z avtomobilom znamke Ford. Drugi je Domingo Lopes, z avtomobilom Hudson, tretji Victor Rosa Argentinec, na avtomobilu Fiat v 4 h 4 m 4 sek.

Ogromna masa ljudstva je prisostvovala tekmami. Sam predsednik republike je bil navzoč.

Tudi ta tekma je zahtevala žrtve in sicer tekmeec iz S. Paula Nino Crespi s svojim spremeljvalcem sta se prevrnila. Njih stanje je obupno.

Znani Argentinec slovanske narodnosti Zatushek ni imel sreče, dospel je deveti.

32. Mednarodni Evharistični Kongres

Kakor je mnogim že znano je Glavni pripravljalni odbor, določil za Slovence iz Argentine kakor tudi za ostale romarje Slov. narodnosti, cerkev sv. Neže na Paternalu, calle Avalos št. 250, koder se bodejo vršile vse slavnosti v našem lepem Slovenskem jeziku. Podrobni program svečanosti ob dnevih Kongresa to je: 10, 11, 12, 13 in 14 tm. se bode razglasil jutri v Nedeljo 7. tm. v cerkvi na Paternalu ob priliki sv. maše kakor tudi pri popoldanski svečanosti ob 4. (16) uri, istega dne. "Duhovno življenje", ki izide danes, bode cela številka posvečena Evharističnemu Kongresu, ki tudi prinese celokupni program vseh slavnosti.

V nedeljo 30. 9. je Prezv. nadškof barski Dr. Nikola Dobrečič slovesno posvetil zastave slov. pripravljalnega odbora, ob 10 uri na Paternalu, v cerkvi sv. Neže, ob asistenci g. superiora R. P. Gaspar Cañada, slov. izseljeniškega duhovnika g. Josipa Kastelica in češkoslovenskega izseljeniškega duhovnika g. P. Dr. Prohaske. Prezv. je imel po blagoslovitvi zastav krasen nagovor na prisotne, nakar je opravil sv. mašo, med katero je slov. cerkveni pevski zbor prepeval razne posebno v ta namen pripravljene pesmi. Veselje je bilo, pogledati po pestri množici naših Slovencev ki so napolnili do zadnjega kotička Paternalsko cerkev, ko so se razhajali po končani sv. maši po svojih domovih. Bil je lep dan a Bog daj da bi bili dnevi ob Kongresu še lepši ter še bolj velika udeležba s strani naših ljudi.

Popoldne istega dne se je Prezv. nadškof v spremstvu g. izs. duhovnika Kastelica, g. F. Laknera in zastopnikov naše kolonije iz La Plate odpeljal v Ensenado na Cerkevno žegnanje (Fiestas patronales de Nuestra Señora de

la Merced) koder je bil svečano pričakan, ter zatem pogoščen z banketom, ki ga je priredila župnija iz Ensenade, katerega so se udeležili tudi vsi uradi iz La Plate (Gubernija, Municipalidad itd.)

Zatem je imel Prezv. vsled obolelosti La Platskega škofa Mons. Albertija, sv. birmo, nakar je obiskal tamošnjo našo kolonijo, ter se istega dne povrnil v Buenos Aires.

Vsi La Platski veliki listi so o tem redkem dogoku v pondeljek obširno pisali.

F. Lakner

VELIKA SKUPNA PRIREDITEV

Naša izseljenska društva so sklenila v nedeljo 21. t. m. ob 4. pop. v dvorani XX Settembre, ulica Alsina 2832, prirediti veliko skupno manifestacijo, z namenom spodbude spoznanja in bližanja med izseljenstvom.

DRUŠTVENE VESTI

PEVKE

Vsako nedeljo pevske vaje točno ob 4 uri popoldne. Prosim, da vzamete vse pevke to tudi točno na znanje.

Pevovodja.

DRUŠTVENA KNJIŽNICA

161. Na noge v sveti boj III (sp. A. B. J.)
162. Pamet in Vera (spisal J. M. S.)
163. Podobe iz narave (spisal Franc Pengov)
164. Na noge v sveti boj III (spis Anton B. J.)
165. Fizika (spisal Henrik S.)
166. Umni čebelar (spisal Fr. Sakmayer)
167. Slovenske Legende (spisal A. Medved)
168. Luč v temini (spisal Iv. Križar)
169. Travnistvo (spisal Jos. Rustja)
170. Bodi svoje sreče kovač (sp. Jurij Trunk)
171. Umni Kletar (spisal Anton Kosi)
172. Štefan Golja (spisal Iv. Preželj)
173. Robinson s slikami (spisal B. Vdovič)
174. Robinson s slikami (spisal B. Vdovič)
175. Robinson s slikami (spisal B. Vdovič)
176. Slov. balade in romance (izdala Dr. sv. M.)
177. Helena (spisala Marija Kmetova)
178. Kazaki (spisal Lev Tolstoj)
179. Luč (spisal L. Čermel)
180. Travnistvo (spisal Inženir J. Rustja)

Ženitna ponudba

Slovenec z lastno trgovino, star 47 let, želi poročiti Slovenko, lahko je tudi vdova. Resno ponudbo z naslovom in navedbo starosti naj se pošlje na upravo lista pod imenom (Trgovec).

ZAHTEVAJTE VINO GARITTA

JE NAJBOLJŠE
Paramaribo 1933
U. T. Pat. 59 - 4108

Quilmes Cristal
Quilmes Bock
elaboradas con las mejores materias primas: lupulo fino y pura malta argentina
botellas de Un litro
especial para familias.

Slovenski Tednik mora biti v vsaki slovenski hiši.

Svota petih pesov za celoletno naročnino je majhen denar, za vsakega, ki ni popolnoma brez dela.

Priporočajte Slovenski Tednik svojim znancem in prijateljem.

Pridobivajte nam novih naročnikov.

MESTNA KRONIKA

SMRT DUHOVNIKA POD AVTOM

Ob priliki prihodnjega Evh. kongresa je prišel v naše mesto iz provincije Mendoze, 67 letni duhovnik Juan Aonu. Imenovani je v četrtek pop. hotel prekoračiti ulico Sta. Fé v višini 2320 ne da bi opazil avtotaksi, ki se je bližal od nasprotne strani z precejšnjo naglico in se z vso silo zaletel v neprevidnega duhovnika, ki je ostal močno razmesarjen pod kolesjem avtomobila. Prepeljali so ga hitro v bolnišnico kjer pa je kmalu nato izdihnil na zadobljenih poškodbah.

TRIJE DRZNI NAPADI IN TATVINE

V trgovini z manufakturnim blagom v ulici Soler 3470 se je v sredo ob 1 pop. nenadoma pojavil človek sumljive zunanosti in pograbil za obleko 43 letno Marijo Galvez gospodinjico trgovine, ki se je slučajno nahajala sama doma in jo zavlekel v notranjost hiše, kjer ji je z grožnjami s smrtjo zapovedal, da mu izroči ves denar, ki ga ima pri sebi, ker se je temu uprla nato je na več mestih telesa porezal z nožem in nato vzel iz predala svoto 7 pesov ter pobegnil. Ko se je Marija nekoliko opomogla je sprožila 2 strele z revolverja z namenom, da prikljče policijo, ki je res takoj prišla in sedaj napadalec zasleduje.

**

Ko je nič hudega sluteč 52 letni Luis Biatti korakal po Av. L. N. Alem sta mu v torek prib. ob 7 uri pop, zaprla pot dva neznanca in z grožnjami s smrtjo zahtevala naj jima izroči denar, ki ga ima pri sebi. Biatti, ki ni bil nič kaj preveč zadovoljen z njih predlogom se jima je zoperstavil a sta takoj skočila nadenj in mu zadela več udarcev po glavi tako, da sta

ga onesvestila ter mu vzela denarnico z 143 pesov in pobegnila.

**

Podoben slučaj prvemu se je dogodil 80-letnemu starčku Petru Mastorini kojemu je bila poverjena prodaja drevese in rastlin v ulici Newbery 2967, kamor sta prišla dva neznanca v sredo zjutraj in želela kupiti nekaj rastlin. Ko ag je eden od neznancev vdaril močno po Komaj pa se je starec zganil, da jima postreže, glavi in mu tako onemogočil vsako gibanje. Preiskala sta mu obleko in našla pri njemu svoto 50 pesov s katerimi sta jo pobrisala. Ko si je starec nekoliko opomogel je stopil do bližnjega stražnika ter mu javil o napadu. Na podlagi obtožbe policija drzna napdalec zasleduje.

DVA ZAKONCA V PLAMENIH

V ulici Sarmiento 4242 živi v eni izmed sob, zakonska dvojica 70 letni Aleksander Noel, ki pa je že več let paralitičen radi česar je primoran vedno sedeti v zanj nalašč pripravljemem stolu in njegova žena 68-letna Katalina. V sredo se je slučajno Aleksander nahajal sam v sobi ko je po nesreči prevrgel pečico s petrolejem, ki je gorela poleg njega. Pri padcu se je pač odprla in je zubelj pograbil starca, ki je začel vpiti na pomoč. Na njegove klice je prišla Katalina in hotela spraviti moža iz tako zelo obupnega položaja. Po precejšnjem trudu je to dosegla a je tudi sama ostala z neštevilnimi opeklinami radi česar so jo morali skupno z možem prepeljati v zelo obupnem stanju v bolnišnico.

ROP V CERKVI

Neznani zlikovci so v noči od srede do četrtka skozi strešno okno vdrli v cerkev, ki se na

haja v ulici Cabildo 425 in odnesli nabiralnik v katerem je bilo nekaj drobiža in izginili. Oblastim, ki vrše tozadevno preiskavo se čudno zdi dejstvo kako, da so pustili vse dragocenosti in okraske, ki jih nosijo svete podobe, nedotaknjene.

V PIJANOSTI

V sredo malo po 1.30 zjutraj je v baru, ki se nahaja v ul. 25 de Mayo in Tucuman, 34 letni T. Pirro v pijanosti in brez vsakega vzroka začel zmerjati in s pestmi obdelovati žensko 34 letno Carmen Guiraldez, ki je bila v službi ostalih gostov, ki so takoj intervenirali, da ji pomagajo. Medtem je prišel stražnik, da ugotovi kaj se godi in opazil Pirro-ta v trenutku ko je skočil v svoj avto in se z naglico odpeljal. Prišedši do L. N. Alem sta mu zastavila pot druga dva stražnika a je daleč proč od misli, da bi se ustavil zagnal v njiju avto z namenom da jih povozi in konečno zadel v avtotaksi, ki je prihajal po ul. Ayacucho, kjer so ga konečno prijeli. Pri zasledovanju Pirro-ta je padel z avta s katerim je sledil pijancu, stražnik Lamagna in se precej poškodoval.

Hotel Restaurant "FERRARI"

WARNES 2107

Nasproti postaje "La Paternal"

Pripravno prenočišče, za potnike in družine. — Kopalnice z mrzlo in gorko vodo. — Cene zmerne.

Pripravno tudi za bankete ali svadbo

z vsem konfortom \$ 2.—

Pravila Slov. podporne jednote za J. Ameriko

XXVI. POSMRTNINA

1. Kadar umre član, mora tajnik društva takoj naznaniti ime umrlega, številko njegovega certifikata, natančni datum in vzrok smrti. Po prejemu obvestila o smrti mora gl. tajnik poslati društvu vse potrebne listine in društveni tajnik mora skrbeti, da so vse listine pravilno izpolnjene, a sam se mora prepričati o smrti člana, to je identificirati, če je mogoče. Ko ima društveni tajnik vse zahtevane listine v redu in potrjene od zdravnika ali mrliškega oglednika (koronerja) in pogrebnika, jih pošlje gl. tajniku in zraven mora priložiti certifikat (polico) umrlega člana in obenem mora sporočiti imena dedičev z natančnimi naslovi in njihovo starostjo.

2. Jednota ni dolžna izplačati posmrtnine niti dela posmrtnine, dokler niso v rokah gl. tajnika vse potrebne listine in vsi podatki, ki jih zahteva od društva, in da je bil umrl član reden član jednote, to je, ako je redno plačeval svoje prispevke do smrti, izvzemši kjer pravila predpisujejo drugače. V slučaju potrebe gl. tanik lahko predloži izplačilo posmrtnine upravnemu odseku v razsodbo.

3. Ko so predložene vse listine, ki potrjujejo smrt člana, sme gl. tajnik izplačati iz posmrtninskega sklada posmrtnino dedičem, ki so zabeleženi v članskem certifikatu pod pogojem, če so dediči postavni v smislu zakona in pravil. Izplačati sme le tisto posmrtnino, za katero je bil umrl član zavarovan in za katero je plačeval redne prispevke v posmrtninski sklad.

4. Posmrtnina se izplačuje vsakemu izmed sledečih: članom družine, dedičem krvnim sorodnikom, soprogom in soprogam, tastom in taščam, zetom, sinaham, očimom, mačeham, pastorkam in pastorkom, polbratom, polsestram, legalno adoptiranim starišem, zaročenkam in zaročencem, osebi od katere je član odvisen, osebi ki je odvisna od člana, ali zaupniku za izrecno

poleg tega mora bolniški tajnik ali pa upravni odsek obtožiti tako društvo pri porotnem odseku in društvo zapade dvomesečni suspenziji za prvi prestop, trimesečni suspenziji za drugi prestop in izobčenju za tretji prestop.

22. Poleg bolniške podpore so člani tudi upravičeni do odpravnine iz bolniškega sklada. Kdor je član najmanj deset let in še ni prejel najvišje v lestvici določene vsote bolniške podpore, je upravičen do \$ 100 odpravnine na vsaki peso dnevne bolniške podpore. Kdor je član jednote dvajset ali več let in ni še prejel najvišje vsote v lestvici določene bolniške podpore, je upravičen do \$ 200 odpravnine za vsaki dolar dnevne bolniške podpore. Ta odpravnina se izplača na podlagi izkazil obeh zdravnikov, da je član neozdravljiv ali tako sklenu glavni odbor. Kakor hitro član prejme odpravnino iz bolniškega sklada, preneha plačevati prispevke v bolniški sklad in istočasno prenehajo vse njegove pravice do nadaljne bolniške podpore. Član, ki zahteva popolno odpravnino, s čimer preneha biti član jednote, je poleg goriimenovane vsote upravičen do ene tretjine posmrtnine iz poškodninskega sklada, če je bil član jednote najmanj pet let; če je pa bil član manj kot pet let, je upravičen le do ene četrtine vsote, ki bi jo znašala njegova posmrtnina. Ako je tak član zvišal posmrtnino v zadnjih petih letih, se odmeri odpravnina po dobi prvotnega zavarovanja in zvišanja. V slučajih odpravnine sme društvo dati člana preiskati po dveh zdravnikih, izbranih po društvu ali po upravnem odseku, katera izpolnita tozadevne listine vpriče društvenega bolniškega odbora ali pooblaščenca bolniškega tajnika. Stroške zdravniške preiskave v vsakem slučaju plača član sam. V slučaju kakšne nejasnosti ali pomanjkljivosti sme gl. tajnik ali tajnik bolniškega oddelka odrediti preiskavo po tretjem zdravniku.

23. Umobolnim se izplača odpravnina le, če jim sodišče postavi oskrbnika in če tako zaključí upravni odsek.

24. Preostanek bolniške podpore za umrlimi člani se izplača v sporazumu z društvom.

25. Krajevna društva morajo voditi natančni seznam vseh bolnih članov, koliko podpore prejmejo. Tozadevne knjige preskrbi glavni urad.

XXV. DRUŠTVENI ZDRAVNIKI

1. Vsako krajevno društvo mora imeti svojega zdravnika, katerega izvoli društvo in ga potrdi gl. zdravnik.

2. Naloga društvenega zdravnika je natančno preiskati vse prosilce za pristop v društvo in prosilce za prestop v višje razrede; društveni zdravniki dalje preiščejo sumljive bolnike, ako dotični niso sploh bolniki v njihovi zdravniški oskrbi.

3. Društvenega zdravnika plača prosilec sam. Društvo se sme dogovoriti z zdravnikom glede stalne cene za preiskave prosilcev in sumljivih bolnikov.

4. V slučaju, da nastane med društvenim zdravnikom in osebnim zdravnikom osumljenega bolnika nesporazum glede bolezni, sme društveni bolniški odsek ali okrajni zastopnik po navodilu tajnika bolniškega oddelka izbrati tretjega zdravnika, čigar odlok je merodajen. Stroške tretjega zdravnika plača jednota. Ako društveni zdravnik ne vrši svojih dolžnosti ali če se pri njem pojavi kaj napačnega, ga sme društvo v sporazumu z gl. tajnikom odstaviti in nastaviti drugega na njegovo mesto.

5. Vsi društveni zdravniki so pod nadzorstvom gl. zdravnika jednote. Gl. zdravnik ima nalogo, da v vseh dvomljivih slučajih bolezni ali preiskave prosilcev zahteva vse podatke in pojasnila od društvenega zdravnika. Od časa do časa da gl. zdravnik društvenim zdravnikom v interesu jednote potrebna navodila.

DOPISOVANJE

P. N. Pripravljalnemu odboru
za Sl. Pod. Jednoto
Buenos Aires.

Buenos Aires, 3. oktobra 1934

Z največjim veseljem sem vzel na znanje, da so bili pozvani na sestanek, te jako potrebne ustanove, tudi delegatje Ljudskega Odra in Tabora. Ta nastop Prip. odbora je dokaz, da je isti na pravi poti ter hoče z svojim delom koristiti celi naši naselbini. Ta društva skupno s Prosveto predstavljajo celo naše izseljeništvu ker v teh treh društvih so predstavniki vsakovrstnih idej in torej s tem cele kolonije. Tako je prav, da se pritegne k delu vse ki so za stvar in kateri se zavedajo, da je samo v skupnem delu izboljšanje našega skupnega položaja.

Oprostite, da se predrzmem, Vam s tem dati nasvete. Upoštevajoč že večkrat v Tedniku vabilo prip. odbora, upam, da se Vam ne bom zameril in to radi tega ker smatram, za potrebno, da dobite čim več pomislekov v tej zadevi, ker je zelo važna in pa radi tega, ker se zavedam, da delam DOBRŌ, kar bo gotovo stvari koristilo.

Ker je Podporna Jednota, organizacija popolnoma gospodarskega značaja, naj se v njo ne vtika nobenih poličnih smernic. Naj se isto vodi samo po pravili in iskušnjah v prid potrebnim sotrpinom. Politiko naj vsi delegatje ali poznejši voditelji pustijo svojim društvom v pretres in naj se bavijo samo z jedrom Jednote, katero mora ostati sveto in nedotaknjeno. Naša društva naj ostanejo kakor so do sedaj, vsako s svojim smirnicami, in naj bodo onim ki jih vzdržujejo in podpirajo v zabavo in izobrazbo, dočim mora biti Jednota vsem MATI. V njo naj se vsak zateče, ko ga nesreča pritisne. V njej naj dobi, kar mu nihče ne more dati, ko si sam ne more zaslužiti. Če se bo

delalo po tej poti, bo res dosegla Jednota tisto korist katero se ji pripisuje. Če se bo pa v njo vtikalo politiko, društvene ali osebne koristi, če se bo vo njo postavilo ljudi ki vedo samo kako se ponadati z častni ali odborniškimi mesti ali taki ki bi iskali mogoče materialnih koristi, ne bo jednota nikdar dosegla svojega cilja. Zato je treba jako paziti in biti oprezn pri tako važnem delu kot ga ima sedaj pripravljani odbor. Po mojem mnenju, imamo prav malo takih ki bodo tem okoliščinam odgovarjali. Zato naj se pazi. Kdor se ne čuti dovolj sposobneg in vstrajnega, naj raje pusti stvar na miru.

V kolikor mi je znano, je bil do sedaj ta P. odbor sestavljen iz pristašev samo enega društva. To ni prav. Veseli me torej, da se jutri v četrtek na skupni seji ta odbor reorganiziral. Jaz bi svetoval, naj se izvoli iz vsakega društva po dva člana in enega od Slovenskega Tednika. Tako bi ta odbor štel 7 članov in naj imajo nalogo potem vso stvar rešiti z sodelovanjem svojih društev. Oni naj poročajo pri svojih društvi potek ter naj pazijo, da si zapomnijo vse nasvete in predloge ki jim jih stavi njihovo članstvo, da zamorejo z točnostjo poročati pri sejah p.o. želje tistih katere predstavljajo. Ker sem že nekaj let član Prosvete bi si tudi dovolili predlagati za Prosvete dva člana, katera naj bi bila: tovariša Stepančič in Rado Ličen za Tednik pa t. Kacin. Pri ostalih dveh društvi sicer poznam članstvo a si ne morem kaj takega dovoliti, zato naj si tudi oni sami predlagajo. Upam, da ne boste vzeli za slabo, če si toliko dovolim, ker približno vem, da bo še več predlogov in se ne bom drl, če moj ne prodre, pač pa bom jako zadovoljen, ako bo prav, kar iz srca želim. Jaz Vam svetujem tako, ker sem prepričan, da je le ta pot ki vodi k pravemu cilju, ne pa tista, ki hoče biti pristranska. Zato proč z častihlepnostjo in ambicijo, proč z vsem kar more škoditi skupnosti. Na dan čiste delavske ideje. Tiste ki pravijo, ad nam ne bo nihče pomagal ako si ne

bomo sami. Na dan ideja bratstva in medsebojne samopomoči. Biti moramo pripravljene vsi za enega in vsak za vse, ker le v slogi je moč.

Ako boste tako prijazni, da bi mi hoteli kaj odgovoriti, ali še kaj vprašati, bom jako zadovoljen in sem pripravljen z vsemi močmi pomagati k cilju. Če pa moje pomoči ne rabite, me bo še bolj veselilo, ker bo dokaz, da gre prav. Najprisrčneje Vas pozdravlja

Ilvzj ABCDE

Moj naslov je: Ilvzj, casilla de C. 171, Buenos Aires.

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

Dr. J. HANN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasnjena perioda
— Beli tok.

Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.
Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

ZDRAVLJENJE Z
ULTRAVIOLETNIMI ŽARKI
Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

SPREJEMA OD 3—8 ZVEČER

NIZKE CENE

korist osebe, ali oseb, ki pridejo v gori navedenem v poštev. Če ni član oženjen ali članica omožena, sme tak član zapustiti posmrtnino v sporazumu z gl. tajnikom in gl. predsednikom kakemu dobrodelnemu zavodu, ki ni v nasprotju s prvim odstavkom načelne izjave S. P. J.

5. Posmrtnina se izplača le tistim, ki pridejo v poštev v smislu 4. točke tega člena. Če se dediči prepirajo zaradi posmrtnine, se mora vsa zadeva izročiti sodišču, ki določi pravega dediča ali dediče in da jednoti pobotnico za izplačano posmrtnino. Dediči morajo biti zapisani v oporoki in zraven mora biti navedena stopnja njihovega sorodstva.

6. Posmrtnina se izplača v teku šestdesetih dni po smrti člana, ako je gl. tajnik prejel jasen dokaz smrti in imena ter natančne naslove dedičev z opombo koliko so stari ter druge potrebne listine, in če je bil umrl član petinštirideset dni v jednoti od datuma, ko je bil sprejet v jednoto. Dedičem, bivajočim v bližini kakega društva S. P. J., se izplača posmrtnina po društvu, toda dediči morajo prej podpisati zahtevano pobotnico ali članski certifikat; dedičem, oddaljenim v inozemstvu, se pa izplača posmrtnina kakor ukrene gl. odbor in gl. tajnik mora ravno tako zahtevati pobotnico.

7. V slučaju mladoletnih dedičev, katerim niso sorodniki oziroma sodišče postavili varuha po zapuščin-skem sodišču in ki ne predlože gl. tajniku vseh potrebnih listin, ali če ne nameravajo storiti tega, se posmrtnina takih dedičev naloži obrestonosno v posebni sklad na ime S. P. J. Kadar postanejo taki dediči polnoletni, ali če jim sodišče postavi varuha, prejmejo vsak svoj delež z nabranimi obrestmi vred. Mladoletnim dedičem v inozemstvu se pošlje posmrtnina, kadar

gl. tajnik prejme pooblastilo od varuha in druge potrebne listine.

8. Iz posmrtnine se ne smejo plačati nobeni dolгови, izvzemši če je umrl član ka dolgoval društvu na asementu.

9. Posmrtnina zapade v treh letih od datuma smrti člana, ako se v tem času ne zglasijo pismeno ali ustneno postavni dediči, ki so zabeleženi v oporoki, in če se ne izkažejo s potrebnimi listinami. Po preteku treh let izgube dediči pravico do posmrtnine, izvzemši v slučaju, če je vsled pretrgane mednarodne poštne zveze nemogoče priti v stik z dediči.

10. Ako se izgubi članski certifikat umrlega člana, mora dedič predložiti gl. tajniku zapiršeženo izjavo, potrjeno s podpisami predsednika, tajnika in blagajnika društva, čigar član je bil umrl, da je res pravi dedič. Potem se šele sme izplačati posmrtnina.

11. Za samskimi člani, ki izvrše samomor, se plača posmrtnina le tedaj, ako so bili najmanj eno leto v jednoti; ako pa niso bili člani eno leto, pač pa več kakor petinštirideset dni, se izplačajo le pogrebni stroški v znesku ne manj kot \$ 5.00 in ne več kot \$ 250.00. (Vdoveci, ki imajo otroke, se ne smatrajo samecem.) Izjemo tvorijo le oni samski samomorilci, ako zapuste posmrtnino osebam, ki so bile odvisne od njih zaslužka, dokler so živeli, in katerim se sme zapustiti posmrtnino v smislu pravil. V tem slučaju se izplača posmrtnina kot za samomorilce, ki so vdoveci ali zakonski. Za samomorilci, ki prestopijo v višji posmrtninski razred, se izplača višja posmrtnina le tedaj če so bili eno leto v višjem razredu od datuma prestopa; ako so bili manj kot eno leto v višem razredu, tedaj se za njimi izplača posmrtnina iz tistega razreda, v katerem so bili pred prestopom v višji razred in

certifikat višjega razreda je ne veljaven.

12. Slovenska narodna podporna jednota ne plača posmrtnine za člani:

a) ki še niso petinštirideset dni od datuma sprejema v jednoti;

b) ki so stopili v jednoto prestari in ki so pri vstopu zatajili svojo pravo starost;

c) ki izgube življenje med izvrševanjem prostovoljne nevarne službe: stavkaskazi, policaji, deputiji ob času stavke itd. (v teh slučajih odloča na podlagi podatkov gl. odbor) ter za onimi, ki izgube življenje v službi katerekoli oborožene sile, izvzemši kjer pravila predpisujejo drugače;

d) ki so prvi mesec črtani (izplačajo se pa pogrebni stroški od zneska \$ 5 do \$ 250 oziroma do zneska zavarovalnice), in za članicami, ki umrjejo na rednem porodu v teku 210 dni po vstopu v jednoto in če so pri vstopu zatajile nosečnost (za članicami, ki umrjejo na rednem porodu v 210 dneh po vstopu v višji posmrtninski razred z zamolčano nosečnostjo, se izplača nižja posmrtnina, za katero so zavarovane pred vstopom v višji razred). Od te določbe so izvzete članice, ki so prestopile iz mladinskega oddelka v oddelk za odrasle člane;

e) za člani, ki umrjejo v inozemstvu brez pravih potnih listov;

f) ki so usmrčeni od države vsled zločina ali ubiti pri zasačenju zločina (v slučaju dvomljive krivde usmrčenega ali ubitega člana se iščejo natančni podatki in zadeva se predloži konvenciji v razsodbo);

g) za člani, katerih ni mogoče spoznati (identificirati.)

04-cr išgritvetp., taol aoi aoi naoi aoi aoi aoi aoi aoi
(Nadaljevanje)

DEKLIŠKA GREDA

KAKO MISLIM JAZ

Anica Jeram:

Le meni nič

Povrnil se je ptičji roj
in prinesel pomlad je s seboj!
Prinesel novih upov je
in veselja za mlado sree.

Le meni nič prinesel ni,
oko mi žalostno solzi.
Topi se v žalosti sree,
saj še ptički zabli ste name.

Mi nismo zabili nate;
saj ktebi smo vrnile se.
Ti bomo spevale sladko
sree ozdravile bolno.

Nič ne jokaj, ne žaluj;
le z nami pevaj, se raduj.
Kot drugim, tebi prav tako
iz vrta rožice cveto!

Če zgrinja oblak se nad teboj,
nikar, nikar se ga ne boj!
Oblake veter razpodi
in žarko solnee zablšči.

Kaj meniš, de me ptičice
ne vemo kaj bol je in gorje!
Tudi nam sovražnik stre
težko zgrajeno gnezdice.

R. S.

SANJE

Hodil sem po temni mrzli noči,
ki je zagrinjala Slovenski rod —
in videl dolgo trnjevo sem pot
in sprevod, ki po poti tej beži...

In vendar videl pot sem to samo, —
ki pelje v mojo domovino
na prelepo moje me planino...
Ah, sanjal sem tako težko, težko...

Iz teh sanj mi roža je zvevetela;
roža divna, brezskrbnih mladih dni...
Iz nje tekla je vroča rdeča kri...
in me utopiti je hotela. —

Kot svinec sanje bile so težké,
da sem zabil tebe domovina,
da sem zabil rojstna te planina,
da moje ni slovensko več sree. —

ZAPUŠČEN VRT

Zopet diha med nami cvetoča pomlad! Ra-
dost — trpljenje.

Topli pomladanski žarki solnea so zopet po-
sijali, da vzdramijo vso prirodo k novemu živ-
ljenju, da zavžije nov zrak in veselje.

Zemlja poganja nov rod. Na holmeih in gré-
kih, kraj potokov in studencev se smehlaja-
jo vijolice, rumene potočnice in beli zvončki.

Poljane so odete v drobne marjetice, ki dviga-
jo glavico, kot bi pozdravljale stvarnika.

Zrahljani vrtovi, gredice polne pestrega eve-
tja, ki ponosne gledajo na stezice in se sme-
hljajo mimoidočim v obraz.

Vse se veseli novega življenja, le tam pod
majhnim gričkom, vidiš nekdanj cvetoči vrt,
podrt in zapuščen. Gredice so vse obrastene z
visokim plevelom in tam pri podrti ograji vidiš
bledi kimajoči mak, kot bi prosil rešitve. Ob
njem stoji ovenela senca, mamica.

Solnee je utonilo. Vso prirodo pokriva hla-
den mrak. Ptički so si poiskali v gaju svoje
domove. Le tam od daleč se čuje nočnega ptiča,
ki dramti tišino in žabice v mes reglajo, da mur-
nov skoro ni slišati.

Ovenela mamica strmi nepremično v blede
zapuščen mak. V razbolelem sreu nosi na tiso-
če spominov. V mislih ji plava njena duša da-
leč, daleč po tujem neznanem svetu, in njene
izmučene roke objemajo spomine pretoklosti
— sree ječi — in dve britki solzi se utrmeta iz
njenih oči na blede mak.

**

Mama, zakaj plakaš?

Oh, Nada, ti ne veš, kako lep je bil nekdanj
ta vrt, kako vesel ta dom. Vse povsod se je
čulo lepe naše pesmi. Sree so nam uriskala in
prekipevala v blaženosti in sreči. In vendar!
Kako hitro je vse minulo. Danes kraljuje nad
nami samo še s plevelom obraščen grob. V
njem smo živi zakopani in nihče nas ne sliši,
ko upijemo, da nismo še umrli... Majhna si
bila še ti, ko nas je začela zapuščati mladina,
edini naš up in veselje. In z njimi so odpotovali
v mrzli svet tudi tvoji brateci in sestrice. Ah,
daleč po svetu so se razpršili in moje oko jih
morda ne bo videlo nikoli več. Morda niti Mil-
kota, ki je hitro onstran meje v Ljubljani, ne
bom videla nikoli več. Ah, njega še manj, ker
ne sme priti domov. Črna pošas preži na njega
in če bi ga zgrabila, bi ga ne izpustila nikoli
več.

In kaj jim je revež storil. Nič drugega kot
zahteval je kos pravice in kos kuha zase in za
svoje...

Kako boli materino sree, ko na stara leta
nima nikogar, da bi ga pobožala po kuštravih
laseh in po razgretem licu. Nikogar, ni da bi
me potolažil in razveselil. Ostala si mi od vseh
otrok samo še ti Nada in ko dorasteš, me boš
tudi ti zapustila ter odšla v svet poiskati si sre-
če in kruha — in jaz bom ostala sama..., za-
puščena kot ovenela mamica bledega maka na
vrtu.

Mamica, zlata mamica! Ne mučite si že itak
ranjene vaše duše. Četudi sva ostali sami, so
njih misli neprestano pri nama. Svojega roj-
stnega kraja nemorejo pozabiti in čestokrat za-
livajo z grenkimi solzami tujo zemljo.

In mi mamica pozabimo, da živimo v zaprtem
grobju. Bo že tudi drugače. Jaz vas nebom niko-
li zapustila. Izmučena ste vsled tolikega trple-
nja in sree bi mi počilo, če vas bi zapustila
samo — — —, devet let imam že, tako, da si
upam počasi vzgajati nov cvetoči vrt, ki nama
bo prinesel novega življenja. In prišel bo tudi
dan, ko se bodo naši spet vračali v svojo svo-
bodno domovino — — — in zopet bo zaorila
po naših hribih in dolinah prelepa naša pesem.
Ah, morda vas mamica takrat ne bo več med
nami, a vaš duh in vaša velika ljubezen nas bo
spremljala — — — in pozni rodovi se bodo
spominjali nevstrašene velike Primorske mate-
re. Zavladala bo nova cvetoča svobodna pomlad

Že dolgo je od tega, ko je Slovenski tednik
nam dekletom velikodušno poklonil prostor v
svoji sredi pod imenom "Dekliška greda".

Pač res plemenita misel. Razmere v katerih
živimo, nam ne dopuščajo, da bi se osebno po-
menkovale, zato pa nam vsem je "Dekliška
greda" na razpolago. In vse mladenke smo po-
klicane sejati v to gredico in trgati iz nje
cvetje, ki nam je najbolj ljubo in drago.

Gotovo je, da vse ne čutimo enako naklo-
njenost do enega cveta. Vsaka izmed nas si
je izbrala cvetko, ki ji je dražja in lepša od
drugih; morda radi barve, vonja, oblike, ali
celo simboličnega pomena. Vsekakor je izvo-
ljena rožica deležna posebnega negovanja. U-
sadimo jo v zaveten kraj in često se s prijate-
ljico pogovarjamo o njej.

Drage tovarišice! Naša "greda" ima za vsa-
ko iz med nas prostorček v katerem lahko
svobodno vsadimo cvet. Mnoge naše tovarišice
so nas prehiteli, in tem vrlim mladenkam že-
lim in prosim naj pogosto sade cvetje, ki raz-
veseljuje naša srca v tej mrzli tujini.

Tudi jaz bi rada vsadila cvetko, ki se ime-
nuje "lepota" in nje pomen vam opišem tako,
kot ga jaz umejem.

Lepota, to je dar, ki ga narava ni vsem na-
klonila. Pogosto zavidamo lepo dekle in si že-
limo biti njej enake ali še lepše, če bi bilo mo-
goče. Če bi se pa dvignila zavesa, ki zakriva
prihodnost, in konec bi bilo lepote. Marsika-
tera bi bila tedaj drugačnega mnenja in ne bi
zavidala ta lepi cvet, bi ga prejkone pomilo-
vala.

Gotovo je, da lepo mladenko obkrožajo šte-
vilni častilci. Saj tudi metuljčki obletavajo le-
po cvetko, a le dotlej, dokler nudi čašico slad-
kega nektarja. Pogosto srečamo dekle, ki jo
narava ni obdarila z lepoto. Ne obkrožajo jo
trume oboževalcev; vendar se varamo, če mi-
slimo, da jo nihče ne ljubi. Tudi čebelice lju-
bijo samo tisto cvetje, ki ima mnogo paše.

Včasih se med sabo pogovarjamo in često-
krat nanese pogovor, ko reče katera: nič ni
lepa ona in vendar sta srečna. Neizkušene me-
nimo, da le lepoto lica ustvarja srečo. Morda
je res kaj resnice, vendar pravo srečo ustvarja-
jo le sorodne si duše. Saj gotovo on ne opazuje
njenih potez na obrazu, ko ga ona vodi po nje-
mu tujih livadah med cvetjem opojnega vonja.
Ko stopa z njo po mehki stezi v senci košate-
ga drevja. Ko sniva z njo med gostolenjem
veselih ptičkov in žuborenjem kristalnega po-
točka. Ne igra glavne vloge lepo lice takrat,
ko se najmeta duši, da skupno ploveta v daljne
solnčne kraje, ki skupno stremijo za istim
idealom in tudi skupno trgajo črne oblake
usode.

Velika idealna duša je nam mladenkam zelo
potrebna pa najsibo naša zunanost kakoršna-
koli.

Drage tovarišice! Če katera ni zadovoljna z
mojim mnenjem o lepoti, bom zelo hvaležna
ako ona pove svoje. Saj zato imamo "gredo",
da jo obsejemo in obdelujemo ter iz nje iztre-
bimo ves plevel.

Olga.

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

Hišica, ki je podobna košu cvetja, — je-li to dobro znamenje? — se imenuje "Speranza" (Upanje).

Noč se spušča in tema raste od hipa do hipa... težka in jasna noč... noč, ki veruje v svetlobo.

In tema postane nov izgovor, da se Filbert pomakne še malo dalje.

Kako je strašno, če ljubiš.

Glej ga, Filberta, odkritega in odprtega moža, jasnega kakor solnce, kako se zdaj plazí ob zidovih kakor tat...

Že je pri trdnjavi... Evo ga pr izokli ulici, ki pelje do... "Zavetja"...

Svečan lunin svit je preplaval ozko ulico in sence se ostro odražajo, a ubogi Filbert išče v njih zavetje. Boji se, da bi ga kdo ne srečal...

Nato se vrne h košatemu drevesu, ki stoji med gradom in cerkvijo. Tam je na varnem... Tam sme čakati in opazovati.

Kdo ve?... Morda se mu nasmehne sreča, ali ga zadene nesreča, da jo ugleda...

Rolanda hodi pogostoma zvečer v cerkev k molitvi...

Če bi nocoj prišla?...

Vrata so odprta. Filbert se splazi noter; cerkev je prazna in mračna.

Le stara ženica s črno obrobljeno avbo vdo-ve prebira svoj molek v kotu.

In spet je zunaj, sredi noči...

Zdaj se ne ustavlja več... uda se. Negotovitost ga ubija... Želja, da zopet vidi hišo... da izve svojo usodo... da sreča morebiti Rolando, postaja vsak hip močnejša, ne trpi odpora... Njegova volja je postala v omami bolelosti goreč snop slame. Toliko slabše!... Naj bo kakor hoče!...

in na tem vrtu vtrgano cvetje, bo krasilo vaš grob. —

Vsepovsod vlada tiha noč. Le tam iz zvonika sv. Mohorja se čuje mili večerni zvon. Mamica in Nada poklekneti pri bledem maku na trdo zemljo. Njuni ustni šepetajo tiho molitev...

(hči Primorja)

In Filbert je že zopet v ozki ulici...

Tam-le, za slab streljaj, stoji hiša... njih dom!...

Vsa okna v pritličju so slovesno razsvetljena... Filbert zapazi zelena vrata ograje, na novo prepleškana... in močne posrebrene kljuge, ki jih krasijo... Celó neko senco razloči... sence, ki se pojavljajo za snežnobelimi zavesami...

Bliže... zmerom bliže prihaja...

Zdaj stoji tik pred vrati.

Vse je zapuščeno, tiho... skrivnostno...

Filbert ne čuje ničesar drugega razen utripanja svojega sreča, ki mu v prsih klenka izgubljeno pesem ljubezni in bojazni...

Mahoma presune tišino pasji lajež... tam-le, tik njega na hodniku. Faraud je zavohal gosta in oznanja po svoji stari navadi novico nebu in zemlji.

Rolanda je morala biti tisti hip v predsobi, kajti komaj trenutek za tem je odprla duri in stopila na prosto, vsa bela, kakor prikazen:

"Ah, ti si... vzklikne, ko ugleda Filberta, ki je obstal kakor ukopan na svojem mestu, nepremičen od prevelikega razburjenja.

"Da... jaz sem..."

"Ti si...?" je ponavljala Rolanda mehko... "Ti si...?"

In ugleda ga s presrečnimi očmi... z očmi polnimi svetlobe, v katerih je Filbertu odprto pismo... vse čustvo, po katerem je koprnelo njegovo sreče.

Nekaj hipov sta obstala na mestu oba trepetajoča in sta se gledala iz lica v lice...

"Pridi noter..." je nenadoma vzkliknila Rolanda ter izprožila proti njegovim svoje roke...

"Ali je res...?" je šepetal Filbert v salonu, kamor ga je bila posadila teta Cecilija... Salon je bil natrpan s kovčeki, z oblekami, vse v neredu ob povratku s potovanja... "Je-li res?... Ali se mi sanja?... Ali sem zares v

"Zavetju"... Vi ste tukaj...? In povabili ste me, naj vstopim...?"

"Nič se Vam ne sanja, Filbert. Zares ste v "Zavetju"... pri nas... pri nas doma!"

Teta Cecilija ga prime za roko... gleda ga z nepopisnim izrazom obžalovanja in sočuvstvovanja:

"Ubogi moj Filbert... grešila sem zoper Boga in zoper Vas!... Dolgo, predolgo sem se obotavljala... Rovarila sem proti Vam..."

Filbert ji rahlo brani...

"...Da!... Rovarila sem proti Vam. Tem bolj utemeljeno pa je moje današnje čustvo in tem bolj častno za Vas... Izbršimo vse, kar je med tem bilo... Prišli ste gotovo prosit za Rolandino roko, kajne?"

"Oh, ura ni primerna... Saj ste komaj prišli s potovanja... Vedel sem se nespodobno... tako ne gre... Ampak sem ves iz sebe!... Ne morem več živeti... Ne prenesem več negotovitosti!..."

"Zdaj Vam bo gotovost plačilo... Kar se mene osebno tiče, Vam rečem slovesno: da. Kar se pa tiče Rolande... zmenite se še danes z njo... Kar takoj!..."

Teta Cecilija se je zravnala visoko in jima je odprla vrtna vrata...

To vse je bilo storjeno tako bliskoma, tako nepričakovano, da sta se mlada dva obotavljala...

"Pojdita, otroka moja, moja ljuba otroka... Bog hoče, da tako bodi!..."

V mračni svetlobi neba... v tistem kotu na vrtu, kjer je staro figovo drevo iztezalo svoje posrebrene roke v noč... prav na tistem mestu, kjer je lepi Roger Maude izgubil svojo bitko... sredi med rožami in prelestnimi dišavami... pod visokimi zvezdami... je Filbert, trepetajoč kakor jesenski list, v prvo v svojem življenju iz ljubezni poljubil na čelo dekle.

In to dekle je bila Rolanda You... Rolanda njegova vroče ljubljena... Rolanda, za katero je Filbert očeval čisto vso svojo mladost...

Dolgo je držal v svojih dlaneh njene drobne ročice...

Dolgo se je vtapljal v njene modre oči, obokane s črnimi obrvmi...

Nato je začel tiho, tiho, svojo pesem tolažilno, svojo srčno pesem:

O Magali, me tant amada...

Rolanda je naslonila svojo plavalaso glavico na njegovo ramo in poslušala... poslušala glas... topli glas, ki je prihajal iz dna.

In iz njenega sreča se je dvignil slavospev, zahvalna pesem Njemu, čigar najvišje ime je "Ljubezen".

K o n e c

Čitateljice! Opozarjamo že sedaj, da bomo v kratkem pričeli z novo povestjo, kakoršne še niste čitale. Opozorite prijateljice že sedaj na to.

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA
v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 4311
U. T. Palermo, 2383

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELEDEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

POZOR ROJAKI!

Krojačnica
in trgovina

z manufakturnim blagom, ter sploh z vsemi potrebščinami

Slamniki od \$ 1.95
dalje

Cene konkurenčne

Se priporoča

**SEBASTIAN
MOZETIČ**

OSORIO 5025
LA PATERNAL
BUENOS AIRES

PRIMORSKE VESTI

Referat Dr. Čoka o noložaju naše narodne manjšine v Italiji

Dragi rojaki! Zvezni pravilnik določa, da mora biti na vsakoletnem emigrantskem kongresu analiziran v glavnih obrisih vsakokratni položaj naše jugoslovanske narodne manjšine pod Italijo. Za kongres in za zvezne emigrantske organe je to ena izmed najtežjih, najboljših nalog, kajti leto za letom mora organizirana emigracija ugotavljati, da se življenje našega naroda pod Italijo slabša iz leta v leto z neko skoro matematično natančnostjo v vseh panogah duhovnega in materialnega življenja, tako, da je njegova obstojnost čedalje težja. V totalitarni fašistovski državi mora naša emigracija pričakovati na prihodnjem emigrantskem kongresu žal le še bolj žalostno in obupnejšo sliko o položaju naših bratov pod Italijo. Dokle ostane današnji režim, dokler ostanejo v veljavi sedanje metode, ni nobenega izgleda na izboljšanje. Prazne bi bile nade na kako izboljšanje, ki naj bi se pričakovalo iz eventualnega izboljšanja odnošajev Italije do držav Male Antante, če bo Mussolini do tega koraka prisiljen. Sai celo debelo prijateljstvo med Italijo in fašistizirano Avstrijo ni prineslo Južnim Tirolcem drugo nego mršavo odredbo, omejeno in zaklavzulirano z vsemi mogočimi pridržki, o zasebnem nemškem podjetju. Zlo, ki pritiska in davi naš narod pod Italijo, breme, ki ga tako strušno duši, je tako ogromno, da more le zrušenje današnjega stanja prinesiti resnične olajšave našemu narodu.

Iz vsega kaosa tragičnega razcepanja na narodno-jezikovnem, političnem in gospodarskem področju, ki ga je povzročila italijanska država v šestnaestih letih vladanja nad narodom, bodisi v predfašistovski eri, bodisi v dvanaestih letih fašistovskega režima, ugotavljamo letos iz monotonih, vsako leto ponavljajočih se ugotovitev krvavih nasilij in justičnega terorja sledeča dejstva in iz njih izvirajoče posledice:

Pravi delavski stan med našim narodom v Italiji izginja

Velika pomorska mesta Trst, Pulj, Reka in Tržič s svojimi ladjedelnicami in s svojim pomorskim prometom, dalje večji in manjši in-

dustrijski centri so zaposlili in deloma odtegnili kmetovalstvu tretino prebivalstva, in to že v predvojni dobi. To razmerje se je še poslabšalo po vojni, ko je vojno-odškodninska rekonstrukcija dežele zopet odtegnila del prebivalstva kmetovstvu. Umiranje velikih pomorskih mest, razkroj in stalno nazadovanje industrije v naši deželi, ustavitve vojno-odškodninskih del ter dosledno odiranje slovenskega in hrvaškega delavstva od vseh javnih in zasebnih del po mestih in vaseh Julijske Krajine, so poglani v zadnjih desetih letih par deset tisočev kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev v inozemstvo, v Južno Ameriko ter v rudnike in industrijska podjetja severne Francoske, Belgije in Holandske.

Le mali del industrijskega delavstva ter predvsem prebitek nekvalificiranega kmetijskega proletarijata se je zatekel v Jugoslavijo.

Ker so industrije v Julijski Krajini v velikem delu ustavile svoje obrate, arsenalni v Trstu, Pulji in Tržiču so odpustili iz službe predvsem naše delavstvo, a v javnih, zlasti vojaško-fortifikacijskih delih in pri velikih cestnih delih slovenski in hrvaški delavci, tudi če so se vpisali v fašistovske sindikate in plačujejo sindikalne davke, skoro nikdar ne sprejemajo, je položaj onega delavstva naše krvi, kar ga je še tam doli ostalo, prav zelo težek in naravnost obupen.

V mnogo večji meri kot pred vojno se je pa razvil stan naših delavk-služkinj, ki sedaj služijo, ne le kakor pred vojno samo v Trstu, ampak v vseh drugih mestnih centrih severne in srednje Italije. Njihovo število se giblje med 4 do 5 tisoči za katere se pa v sedanjih razmerah ne more interesirati nobena organizacija.

Kmečki stan med našim narodom — Obupen socialni položaj

Potem, ko so nam fašisti uničili naš srednji stan in potem, ko postopoma izginja tudi delavski stan, predstavlja naš narod v Julijski Krajini pravzaprav samo kmečki stan. Od inteligentov je ostal le še duhovniški stan, ki pa tudi doživlja težke ure in se njegovo število čedalje bolj krči, ker ga fašizem neusmiljeno preganja. Gospodarska slika našega kmečkega stanu v Julijski Krajini je porazna. Naše združništvo, predvsem kreditne zadruge, je bilo od fašistov postopoma nasilno likvidirano ali

enostavno prevzeto. To je bil prvi in najtežji udarec za gospodarsko samostojnost našega kmeta. K temu je prišel še sistem zakupnega pobiranja neznosnih davčnih bremen potom lokalnih italijanskih bančnih institutov ter končno v prejšnjih časih v politične svrhe razdeljeni agrarni kredit obenem z raznimi posojili v vojno-odškodninske svrhe.

Vse to je kakor svetopisemska nesreča palo na ubogo Julijsko Krajino in stalno ter sistematično uničuje, vas za vasjo, naše malo kmečko posestvo. Vas za vasjo postaja lastnina bank. Dosedanji posestniki ostajajo sicer zaenkrat še na svojem mestu in obdelujejo svoja bivša posestva, toda ne več kot njihovi gospodarji, temveč kot sužnji v službi bank in laškega kapitala.

Slučaji kolonizacije italijanskih kmečkih kolonov na zapuščenih ali pa na dražbi prodanih posestvih naših kmetov v Julijski Krajini so sporadični in le zelo redki.

Pri vsem tem trpljenju našega naroda pod Italijo je ostalo naše nacionalno posestno stanje po 16 letih v glavnem isto kakor smo ga imeli pred svetovno vojno.

V narodnem pogledu nismo izgubili v Julijski Krajini niti ene vasi, kar dokazuje globoko narodno zavest in veliko odporno silo našega naroda v Italiji. V zapadnih Brdih (okolica Gorice) napram Furlaniji, v južno istrskih vaseh okoli Pule in na zapadni obali Istre gre naša narodna meja ravno tam kjer je šla leta 1910.

Le v mestih in njihovih neposrednih periferijah so nas potisnili ker tam ne dobi noben naš človek niti najnižje zaposlitve, a mestni ambijent asimilira in absorbira s precejšnim uspehom pred vsem našo manjšino. Ta škoda, ki jo tako trpimo v narodnem pogledu, je sorazmerno majhna, ker je slovanski življenjski itak v velikem številu eliminiran iz mestnega prebivalstva. Raste pa razlika med mesti na eni strani in dežele na drugi strani ter postaja vedno večja, kajti med obema zija prepad, ne samo narodne, temveč, tudi socialne razlike. Naše kmečko prebivalstvo je tudi v ekonomsko-socialnem pogledu zasluženo napram mestnemu italijanskemu centru.

Katoliška cerkev v Julijski Krajini

Vatikan je na celi liniji popustil fašistični vladi. Kadar govorimo o položaju našega naroda pod Italijo, ne moremo iti preko onega važnega faktorja, ki je katoliška cerkev. Razume se samo po sebi, da na tem mestu ne bomo govorili o katoliški veri, ne o cerkvi kot verski instituciji. Govoriti hočemo o katoliški cerkvi kot politični konstituciji, in o njeni cerkveni politiki v Julijski Krajini.

V tem pogledu imam na naslov katoliške cerkve tolike in težke pritožbe. Glavna naša pritožba v tem pogledu gre v tem smislu, da moramo konstatirati, da v borbi našega naroda v Julijski Krajini proti fašističnemu nasilju, v kolikor se je to nasilje razlezlo in se razteza tudi versko in cerkveno življenje našega naroda, ta ni našel, kakor je upravičeno pričakoval, uspehov podpore in zaščite pri merodajnih cerkvenih činiteljih. Dve sta okolnosti, ki te naše pritožbe napravljajo posebno tehtno: prvo, da so skoro vsi Jugoslovani, kar jih živi pod Italijo, s prav majhno izjemo, katoličani; ne samo ampak da so bili katoliški cerkvi in najvišjim cerkvenim avtoritetom vedno zvesto in sinovsko vdani (amor filialis). Za nad tisoč letno

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in olgovornega zdravnika zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specialisti za sigurno in hitro zdravljenje — **Blenoragije - Kanavca**
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914) Krvene in kožne bolezni
ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

zvestobo in vdanost smo pač smeli pričakovati drugačno plačilo. Drugo, da cerkvena oblast ni zaščitila ne samo široke sloje svojih vernikov, ampak niti svojih duhovnikov — Slovanov, z visokimi cerkvenimi funkcionarji na čelu. Nikdar se ne bi bili mogli misliti, da bo naša sveta katoliška cerkev, ki je dvatisoč let oznanjala vero večne in svete pravice, pravde, poštenja, morale, tolerirala nasilja, ki ga fašisti izvajajo nad naši mnarodom in ne samo tolerirala in priznala, ampak da z molčečim pristankom celo podprla. Citiram besede uvaževanega cerkvenega dostojanstvenika, ki je dejal, da bodo pri takem obnašanju Vatikana Slovani v Julijski Krajini v teku 5 let izgubili v cerkvi vse pravice, propovedi, verski poduk, svoj narodni kler, vse z molčečim pristankom Svete Stolice.

Po njegovih vtisih je Vatikan že na celi liniji popustil italijanski vladi, vprašanje je le še, koliko časa bo to trajalo in na kak način se bo zgodilo, da se vse naše cerkvene pravice "absolvirajo". Iz tega proizhaja, da so naše naravne pravice plačilno sredstvo, s katerim Sveta Stolica plačuje svoje politične obveze nasproti fašizmu.

In kakšen je odgovor Svete Stolice na očitke? Dal nam ga je neki apostolski vizitator, ki je prišel v Julijsko Krajino, da konstatira stanje stvari, dejal je: da treba imeti v vidu gotov čin, da je naš narod bil anektiran Italiji. Vsi, da so to že razumeli, le "ščavi" niso.

Priznati moramo, da so nas poleg poročil o ubojstvih, o obsodbah specialnega in navadnih italijanskih tribunalov, poleg dnevne kronike o vsakodnevem nasilstvu, ki so jih jugoslovenske novine, zlasti pa naše glasilo "Istra", skozi celo leto registrirale, najbolj bolela poročila o raznih etapah cerkvene politike fašistovskih oblasti ob molčečem pritrjevanju Svete Stolice napram jugoslovenski manjšini v Ju-

lijski Krajini in eBneški Sloveniji. Da navedem le par najznačilnejših znakov te tihe pa vztrajne borbe od vseh strani proti našemu jeziku v cerkvi: konfiniranje semeniščnih profesorjev v Gorici, razne neznosne šikane in grožnje podeželske duhovščine, postopno postavljanje raznih nepotrebnih balilskih kapelanov, prepovedi slovenskih pridig v Slovenski Benečiji, fašistično-šovinistično in nevredno postopanje raznih Sirottijev in Šajinov na škofijskih stolicah v Julijski Krajini. Posebno značilna je bila velika kampanja fašistovskega tisk aproti škofu Fogarju v Trstu, ki je dober Italijan in to tudi vedno povdarja, češ da ni zadosti energičen in krut v zatiranju vsega kar je slovensko v cerkvah, ki so pod njegovo jurisdikcijo. Ni nam znano in nobenega znaka ni, da bi ga bila Sveta Stolica vzela v zasluženo zaščito. Jako bolno je odjeknila v srcih vseh katoličanov-Jugoslovanov Julijske Krajine vest, da je Sveta Stolica na mesto pok. našega nacionalnega heroja dra. Sedeja imenovala za nadškofa Italijana, tako, da je ne samo nadškofija, ki je bila celo stoletje posestno stanje Slovencev prišla v roke Italijana, temveč tudi, da je od 5 škofov v Julijski Krajini, ker je večina prebivalstva slovenska, z večino katoliških vernikov mnogo večja, ni nobenega Jugoslovana, temveč so vsi Italijani.

Vedno hladnejši postajajo odnošaji našega ljudstva napram višjim cerkvenim krogom, ter ne zastajajo že več daleč za onim razpoloženjem, katero občuti naše ljudstvo napram fašistovskim oblastvom. Dokazuje se duhovno nasprotstvo proti višji cerkveni hierarhiji. To razpoloženje našega ljudstva tam doli ima svoj odnos tudi v širokih emigrantskih krogih v Jugoslaviji. Ni težko prerokovati da bo sedanja cerkvena politika, ako bo izvajana le še par let pod pritiskom fašistovskih oblasti, ker bo tihim ali celo izrečnim pristankom, da morda celo s sodelovanjem višjih cerkvenih krogov, po-

vzročila postopno ugasnitev vsega verskega življenja ter popolno razdvojenost našega naroda z najvišjo rimsko cerkveno hierarhijo. Ni izključeno, da si narod ne bo pričlenjal iskati novih potov, kako bi bolje zaščitil svoje prirodne pravice, nego to dela Sveta Stolica v Rimu.

Zveze med našo emigracijo in našim narodom tam doli so preveč tesne, da taki dogodki ne bi imeli svoj jaki odmev tudi tu in jasno je, da tudi poti emigracije, ki hoče biti in ostati zvesta narodu v Julijski Krajini in njegovi usodi, ter kot njegovi verni predstavnik v emigraciji, ne bodo mogle iti mnogo v stran od poti, na katero je purisiljen da stopa naš narod v Julijski Krajini.

Zaključujoč to poročilo o odnošaju našega naroda v Julijski Krajini do katoliške cerkve in Svete Stolice, mislim, da tolmačim želje in mišljenje nas vseh tu zbranih, ako našem narodu v Julijski Krajini izražamo iskreno zahvalo in priznanje vseh Jugoslovanov, ter jim izrazimo svojo neomejeno bratsko solidarnost v njihovi vstrajnosti in neustrašeni borbi za naravne pravice naroda. Izražamo jim občudovanje in smo ponosni na njihovo junaštvo in odpornost pri obrambi naših svetih pravic. Pozivljamo jih, naj vstrajajo še dalje in se odločno uprejo vsem zaprekam ne samo fašizmu in rimski vladi, ampak tudi italijanskim škofom in višjim cerkvenim hierarhom, ako se z njimi krnijo ali uničujejo svete in nedotakljive pravice našega naroda.

Istočasno pa naslavljamo ta apel na naše domače katoliško duhovništvo in pred vsem na najmerodajnejše kroge, naj storijo svojo dolžnost.

ŽELITE ČITATI DOBRE REVIIIE?

izberite izmed teh:

Atlántida:

Ena izmed najboljših argentinskih revij — \$ 0.50.

El Gráfico:

Svetovna športna revija — \$ 0.20.

Billiken:

Argentinska revija za otroke — \$ 0.20.

Para Ti:

Najbolj razširjena ženska revija v Argentini — \$ 0.20.

Tipperary:

V njej dobite najlepše aventuristične novele — \$ 0.20.

La Chacra:

Najboljši svetovalec poljedelcev — \$ 0.50.

El Golfer Argentino:

Najboljša revija za golf — \$ 1.—

Cinegraf:

Najboljša kritika ter čisto predstavljanje kinematografskih slik — \$ 1.—

Marilú:

Najboljša dekliška prijateljca. — \$ 0.20.

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Nacelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialistka v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso, KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, sree, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rudača itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

DEJSTVA

V zadnji številki tukajšnjega "Novega Li-
sta" je nek "—ko" zopet spustil dolgo literar-
no klobasarijo. Osrednja točka tega znani-
tega članka, je pa napad in prezir proti S. S.

Sploh odkar je začel "Novi List" izhajati se
opaža da preidejo te kritike v manj in se jih
začenja izrabljati za vse mogoče namene, samo
ne za to za kar bi bile pravzaprav namenjene.
Ravno vsled tega, smo najodločnejši nasprot-
niki takih kulturnih kritik, saj do takrat, do-
kler se ne ustanovi samostojna skupina ljudi,
ki se ne bo pečala z drugim, kakor s vprizo-
ritvijo iger. Razlogi bi bili pa tile:

Vsaki, ki je količkaj informiran, kake teš-
koče mora katerosibodi naše tukajšnje društvo
premagati, da konečno spravi nekaj na oder.
To pa je še najmanjše, glayne teškoče in žrtve
morajo igranci sami prenašati. V boljše razu-
mevanje par primerov. Naša dekleta, ki slede
vajam, morajo čestokrat po 12—14 urnem delu
se takorekoč priplaziti k vajam in stojé v ved-
nem strahu, da bi se ta njih korak ne opazil;
o njih utrujenosti pa sploh ne govorim. Naši
fantje in moški se tudi ne sprehajajo po ave-
nidah, si večinoma s teškim trudom zaslužijo
svoj vsakdanji kruh. In ta gospod "—ko", ima
nepopisljivo drznost, zabrusiti v obraz takim
požrtvovalnim tovarišem, da ne spada na oder,
da je neokreten in druge take zlobnosti. In
takemu početju se hoče dati pečat kulture?
Takim zlobnim ljudem, se daja na razpolago
silno orožje kritike in to vse pod krinko in
plaščem, dviganja kulture? Malo a nič ne za-
merimo bilo kojemu rojaku, da v svoji pre-
majhni razsodnosti, se da zapeljati in očeka ne-
umnosti. Zamerimo pa ljudem, ki dobro vedó,
kaj za ena ostudnost je ravno gledališča kri-
tika. In tej ostudnosti ne izbegnijo niti igralci
svetovnega slovesa, ker še tile morajo ime-
ti vedno roko v denarnici, kadar es jim pribli-
ža kak kritik, ker dobro vedó, kako jim zna
napraviti neprilike. Ker je jasno, da ni člove-
ka, da bi bil v vsemu popoln. Vsled tega tudi
ne naši slavni kritiki, ki gledajo na predstave,
najprvo iz vidika osebnih simpatij ali nasprot-
no, potem pride šele pripadnost društev, sled-
njič njih momentalno razpoloženje in prav na
zadnje igra.

Mislimo, da bi se vsaki taki stvari lahko iz-
ognilo s tem, da se zahteva od kritikov, da pod-
pišejo njih modrosti s polnim imenom, to bo še
najboljše sredstvo, da se ne uporablja kritike
za zakotne namene.

S. S.

Slovenska gostilna in trgovina jestvin

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI
z igriščem za kroglice in keglje

Vsako nedeljo ples

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

(Pol kvadre od Gaona 2400)

Buenos Aires U. T. 59 - 2382

VSI ROJAKI SO DOBRODOŠLI

POZIV

Se nam ne zdi potrebno, da bi našo javnost
razburjali z vsemi zahrbtnimi nameni, ki se jih
posebno zadnje čase poslužuje naša degeneri-
rana inteligenca z Novim listom na čelu, da
bi kako splezala na hrbet našega delavstva.

Pregovor pravi, da osel gre samo enkrat na
led in smo prepričani, da toliko razuma bo
imelo tudi naše delavstvo, da se ne bomo pu-
stili še enkrat potegniti.

Ker je prosvetna organizacija s svojim la-
stnim glasilom najmočnejša delavska trdnjava,
je razumljivo, da so se skrbno pripravili z vse-
mi sredstvi poskusiti jo zrušiti. To je njih naj-
večja ovira, da bi zanjih satansko delo imeli
proste roke in bi tako delali z nami kar bi ho-
teli. Naše delavsko, kulturno in gospodarsko
gibanje brez lastnega glasila, bi bilo pač kakor
truplo brez glave. Ker pa je temelj S. T. Pro-
svetna organizacija, so se z vso vsmo lotili
ugonobiti je ter jo na kakoršnokoli način spravi-
viti ob vglad.

Gotovo je še vsem dobro v spominu afera
Milič s katero je bil Novi list v močni zvezi in
je tudi delal propagando za naseljevanje v
Malabio, da si je dobro vedel da je stvar nepoš-
tena.

Višek nesramnosti pa si je omenjeni list po-
stavil v zadnji številki, ko je v članku "O kri-

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v
slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in naj-
trajnejši spomin je lepa in dobro izdela-
na povečana slika, ki Vam jo napravi fo-
tografija "LA MODERNA". Posebne ce-
ne z velikim popustom z ozirom na števil-
no slovensko klientelo.

Poštna slika od \$ 5.— dalje ducat. Obi-
ščete nas lahko vsak dan do devetih zve-
čer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579 Bs. Aires
Telefon: 59 - 0522

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muñiz

VENERIČNE BOLEZNI

moderno in hitro zdravljenje.

NOTRANJE BOLEZNI

sree, pljuča, žetodec, obisti, reumatizem,
kri itd,

GOSPE: Rezervirani prostiri.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X
ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

SPECIALISTI za vsako bolezen.

NI KLINIKA

Pueyrredón 936

U. T. 47 - 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.
Ob nedeljah od 8 do 9.

tikah in kritikih" prinesel med drugim veza-
njem otrobov, odstavek:

KER "BRATOV" NISEM POZNAL, SEM
SLEDIL REKLAMI, KI SE JE DELALA ZA
TO IGRO, TER BIL PREPRIČAN DA JE TO
KAKŠNA KRASNA SOCIALNA DRAMA. TO
PA NI RES, KAJTI, OE IZVZAMEMO PAR
GOVOROV, SE V NJEJ DELA SAMO PRO-
PAGANDA ZA VOJNO.

Zato pozivljamo Novi list, da resnici na ljubo
in v polno zadoščenje pisatelju drame "Bratje",
kakor tudi v zadoščenje Slovenskemu prosvet-
nemu društvu I., ki je to dramo vprizorilo, te-
kom štirinajst dni prekliče to ostudno laž. V na-
sprotnem slučaju je Slovenski tednik priprav-
ljen v celoti priobčiti dramo "Bratje" — in bo
javnost sama sodila!

Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pra-
gi in Parizu.Zdravi bolezni kože, krvi in spolne
bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

PETNAJSTDNEVNO PLAČEVANJE
GARANTIRANO ZDRAVLJENJESprejemanje strank od 11 do 12 in od
3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11
ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvah

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

Vsi se lahko naučijo dobro

plesati v

Plesni Akademiji

Pr. LEVISKI-JA

Fox-Trot, Ranchera,
Paso Doble, Tango,
Valček itd. — V te-
ku enega tedna boste
Vi perfekten plesalec.
Učenje obeh spolov v
specijalnih salonih za
začetnike.Učenje 1 peso na
uro vsak dan od 15 do
23 ure.

SARMIENTO 1480

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

ZGODOVINSKE ČRTICE

Že iz davnih časov so prihajale k narodom živečih ob Sredozemskem morju, vesti o neki čarobni deželi, ki je nekje na vzhodu. Vesti so prinašali večinoma trgovci, ki so jih slišali od drugih trgovcev. Tudi mi smo že precej slišali o Indiji-Koromandiji.

Prvi dotik s to skrivnostno deželo je imel slavni makedonski kralj Aleksander Veliki, ki je živel nekaj stoletij pred Kr. Ko je podjarmil že mnogo deželá Male Azije, Sirije, Per-

zije, je prišel na mejo te skrivnostne dežele, tam nekje kjer je danes indijska provinca Pen-cap. Toda ni še prodril v njene tajine. Moral se je vrniti vsled velikih bolezní, ki so pričele razsajati v njegovi vojski.

Rimljani niso nikdar tako daleč prišli. Toda za to deželo so tudi oni znali in jo večkrat omenjajo v svojih spisih. Pritisk germanskih in slovenskih narodov na rimsko državo, je pritegnilo pozornost Rimljanov na Sever, tako da se je pozabilo na Vzhod in Jug.

Hudi pretreslaji h koncu starega veka in začetkom srednjega veka; upadi raznih mongolskih čet v Evropo, dalje Huni, Avari, Madžari iz severovhoda in Turki in Osmani iz vzhoda, niso pustili takratnim evropskim narodom časa za druge stvari. Morali so skrbeti za obrambo svojih deželá.

Vsled zavzetja svetih krajev potom mongolskih Osmancev, ki so bili sprejeli mohamedansko vero, os se zbrale čete krščanskih vitezov, ki so nameravali one kraje odvzeti nevernim in ki jih poznamo pod imenom Križarskih vojsk, se je zopet oživel spomin na ono čarobno deželo.

Medtem so mohamedanski Arabi bili zavzeli vso severno Afriko ter podjarmili celo južno Španijo. Te čase prištevamo k zlati dobi Islama, ker v tem času je kultura znanosti, pesništva, muzika, tehnika največ procvetala v deželah Arabcev. Njih univerze so bile obiskane od vseh ukaželjnih celega sveta.

V tem času, to je proti koncu srednjega veka, se je prvič ojunčil neki portugiz z imenom Vasco de Gamo ter z nekaterimi ladjami se napotil da poišče to čarobno deželo. Tistikrat ni bilo še sueškega prekopa in je moral portugež obvoziti vso Afriko ter je srečno prispel v ono čarobno deželo imenovano Indijo. Ko je prispel nazaj v Evropo se je povsodi širila vest o bogastvih onih krajev. Več ekspediciij se je napotilo da poišče te kraje, toda niso imele sreče. Medtem so bili Španci premagali že razpadajočo Arabsko državo, ki ji je bilo glavno mesto Granada. Vladalo je po vsej Španiji veliko navdušenje ter so takratno kraljico Izabelo katoliško kasteljani visoko cenili vsled njenega prizadevanja osvoboditve Španije.

V tej dobi je živel znameniti mornar Krištof Kolumb ali kakor ga španci imenujejo Cristo-

bal Colón. Ta je po dolgem študiranju prišel do prepričanja, ker če je zemlja okrogla, da bi se moralo priti do one čarobne dežele Indije in to tudi če bi vozil vedno le proti zapadu ker s tem bi prihranil dolgo pot okoli Afrike.

Precej let se je trudil predno je prepričal merodajne kroge o tej mogočnosti, dokler se mu ni posrečilo dobiti imenovano kraljico za svoj načrt. Dali so mu tri ladje, ki so jih tistikrat imenovali karavele, ter so mu dali polno moč zasesti v imenu Španije vse kraje, ki jih bo razkril.

Odplul je iz luke Palos ter vzel smer proti Azorskim otokom. Tam je dopolnil zaloge, posebno vode, nato je vzel smer naravnost na zapad. Po tri mesečni vožnji je dospel 12 oktobra 1492 do zemlje, ki je kmalu spoznal da je otok ter ga je imenoval El Salvador. Preisal je nadalje one kraje tudi v svojih poznejših vožnjah ter vedno našel same otoke in je tako odkril tudi današnjo Kubo. Vse one otoke poznamo pod imenom Zapadna Indija. Kat nam dokazuje da Kolumb ni nikdar vedel, da je odkril nov kontinent, marveč je vedno mislil, da je prišel v ono deželo, ki je bila že pred mnogo tisočletji znana, to je Indija, ki je danes angleška kolonija za katere neodvisnost se bojuje in posti Mahatma Gandhi.

Ta zmeta je precej časa trajala, dokler niso drugi prišli na kopno, to je tam kjer je današnja republika Panama in še le po prekorenju te dežele, ki je najožja v ameriškem kontinentu, so zagledali zopet morje, današnji Tihí ocean ter so še le sedaj uvideli, da je to zemlja zase in ne toliko iskana Indija.

Neki Amerigo Vespucci mornar in učenjak v zemljepisju, je kmalu potem sestavil zemljevid o teh novih deželah. Po njem tudi se imenuje ta novi svet — Amerika.

V počastitev tistega zgodovinskega dne, ko je stopil Kolumb prvič na to novo zemljo, se vsako leto 12 oktobra praznuje takozvani Día de la Raza.

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV Iz Evrope dospejo

Oktobra:

6—Campana	(iz Barcelone 19. 9.)
8—Oceania	(iz Trsta 25. 9.)
9—Conte Grande	(iz Genove 25. 9.)
23—Belvedere	(iz Genove 29. 9.)

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni, vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

RESTAVRANT TRST

Velike zabave s plesom vsako soboto in nedeljo.

Cene zmerne

Cenjenim rojakom se priporoča lastnik

Peter Bassanese

BALBASTRO 1995 esq. Pumacahua 1500
(omnibus št. 1 (La Central), 44 (La General) in kolektivno št. 7.)

SELITVE V MESTU IN NA DEZELO
ZA ZMERNE CENE

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

RECUERDE **IMI** INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BLENORRAGIA SIFILIS Y DEMAS VENEREAS

EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS

BRASIL 923 PLAZA CONSTITUCION DE 10 A 12 DE 15 A 21

Sin lavajes Sin dolor